

„Soča“

izhaja vsak petek o pol dne in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana: vse leto gl. 4-40, pol leta 2-20, četrt leta 1-10.

S O Č A

(Izdaja za Gorico)

Oznanila

in „POSLANICE“ plačujejo se za petstopenjno petit-vrsto: 8 kr., če se tiskajo 1 krat, 7 2 6 3 Večkrat — po pogolbi. — Za večje črke po prostoru.

Izdajatelj in odgovorni urednik Andrej Gabršček.

— „Bog in narod!“ —

Tiska „Goriška Tiskarna A. Gabršček“ (odgovorn. Josip Krmpotic).

Društvo „Sloga“

izreka po dovršenih volitvah v deželni zbor goriški v svojem in v imenu njegovih izvoljenih kandidatov najsrčneje zahvalo p. n. gospodom volilcem, ki so s svojo odločnostjo in neustrahovanošjo pripomogli k slavni zmagi društvenih kandidatov skoro v vseh volilnih okrajih.

tudi v tem k slovenskemu delu dežele, in ker je v Gorici središče trgovine in obrtnije, je pač le naravno, da je tudi v Gorici lepo število veleposestnikov. Tu je — vsa vrsta odvetnikov, trgovcev, obrtnikov, slovenskih renegeatov, ki so si pridobili v teku let ali pa so podedovali od svojih slovenskih prednikov toliko imetja, da so uvrščeni med veleposestnike. Pač z mirno vestjo lahko rečemo, da 99% tega imetja so dobili iz slovenskih rok. Naši ljudje so jim polnili žepce, da so zdaj celo veleposestniki na slovenskih tleh, kjer bi radi na vsej črti zagospodovali. To naj si zapomnijo naši rojaki na deželi!

V slovenskem veleposestvu je torej tudi nekaj Lahov, katerih večina je zelo nasprotna nam Slovencev. V imeniku, kateri smo priročili, so zapisani vsi ti veleposestniki; kdor ima še pri rokah ono prilogo, naj si ogleda te „prijatelje“ slovenskega naroda.

Ti laski veleposestniki so že večkrat skušali porabiti svoj vpliv in svoje glasove v očitno škodo slovenskemu narodu. Kdorkoli ste se pojavljate med Slovenci dve stranki, vselej so skušali porabiti svojo moč v korist tiste stranke, kateri narodnost ni ena prvih čednostij.

Tako je bilo tudi letos. Našim Lahom ni posebno ljubo delovanje društva „Sloga“. To je celo naravno. „Sloga“ deluje zelo uspešno za izvršitev narodne enakopravnosti povsod v javnem življenju. Njeni pristasi so ob enem odločni narodovi delavci, kar našim nasprotnikom gotovo ni ljubo. Vrh vsraga tega vzdržuje „Sloga“ 3 otroška zabavišča, 7-razredno ljudsko šolo in letos že dva razreda nadaljevalne šole za obrtne učence; pa tudi borbo za slovensko šolo v Gorici je vodilo to društvo. Da vse to delovanje ne prija našim narodnim nasprotnikom, to je pač lahko umevno! — Politično delovanje tega društva ne ugaja tudi znanim vladnim možem. Zakaj? — ni težko uganiti!

Vsi ti nasprotniki so hlastno porabili priliko, ko se politično društvo ni moglo več ozirati na bivega deželnega poslanca Kocijančiča. Domnevali so si, da pred tem možem kar na kolenu kleče vsa Brda. Ker je — njim potegnil tudi Anton Jakoncič, zasebni uradnik pri „Montu“ v Gorici, rodom Bric, bil so uverjeni, da bodo imeli vse briske glasove. — Računali so z svo gotovostjo tudi na kraške glasove, češ, kakor je slo vse po sreči v kmečkih občinah, tako pojde tudi v veleposestvu. Da je računali tudi na Vipavce, katere naj bi pomagala goniti v vladni tabor gg. prof. Lanthierija in črniški župan Leop. Bolka, pa tudi drugi v to naproseni možje. In ako k tem volilcem pritisejo še laski glasovi — zmaga bo gotova.

Tako so računali! No, računali se brez krčmarja! To je pokazala učerajšnja volitev.

Učerajšnji dan je bil zelo pomemben za Slovence na Goriškem, pa tudi za vse naše brate na Primorskem. Od učeraj so zlasti vladni in lahonski krogi bogatejši za jedno izborno lekcijo: da je njihova moč sicer velika, toda narodna zavest ogromne večine veleposestnikov še večja, tako velika, da je ne premagajo tudi najkrutejša nasilstva.

Dr. Marani in Venuti sta prevzela nalogo, zbrati laske volilce, ali pa dobiti vsaj pooblastila. Mož sta se silno trudila, to moramo priznati! Dr. Marani je izvaljbal po oblastila celo pri Slovenceh, ki so — žal! — njegovi klijenti; posebno srečo je imel pri ženskah, pa ne vemo, ali radi svojih „ljubeznivih“ oej ali radi ženskih — dolgih las. No, dve volilki ste pooblastilo pozneje preklicali, dasi prepozno. Dr. Venuti je pa pisaril celo v okolico in iskal agitatorjev. Z vsem trudom sta spravila kakih 60 volilcev za listo Jakoncič-Fabiani, katero sta imenovala dva visja uradnika, da je — vladna.

Da mora biti zadnja trditve povsem resnična, potrjujejo razna dejstva. Grof Lanthierija je dal črno na belem, da sta mu priročila to „vladno listo“ dva polit. uradnika iz Gorice, Vitez Bosizij je pri svoji postenosti nekje v okolici celo napisal imena „vladnih kandidatov“: Jakoncič, Kocijančič, Fabiani. — Sezanski glavar prof. Schaffgotsch je v Komnu imel dogovor z g. Fabianijem, katerega je pregovoril, da je sprejel kandidatura. V „Edinosti“ pa čitamo, da je ta

gospod glavar celo osebno pobiral pooblastila: novi slovenski poslance za Kras g. Muha je njemu izročil svoje pooblastila. — Politični uradnik gradniškega glavarstva je prišel tudi v Brda, agitiral za te „kandidate“. — Jeden e. kr. uradnik je bil pri jednom odličnem slovenskem županu in agitoval proti „Sloginim“ kandidatom, češ, to so nemirneži, ki bodo delali samo zdražbo; treba voliti „zmerne“ možje, kakršni so Jakoncič in tovarisa, — a ko se to zgodi, bo treba umičti se „Sočo“ in „Goriško tiskarno“ (ipsissima verba!) — potem bo mir v deželi. (Ajaj, zares, potem bi vladal tu zares ginljivo veličasten „mir“! To bi bili zlati časi za tiste, ki psujejo Slovence z divjaki in neumno živino!) — Iz teh priprav je zvedno, kakršni stroji so se spravili v tek protiv „Sloginim“ kandidatom, v prvi vrsti proti grofu Alfredu Coroniniju. Njega črtijo Lah iz dna svojih duš, ker brezobzirno šiba irredente. A tudi neki drugi gospodje ga na lihen mizijo iz dna svojih src, ker — po vrednosti in brez pardona ocenjuje njih dela. Prvi in drugi so pa dobro vedeli, da bi grof odložil tudi svoj državnozbornski mandat, ako bi propadel pri tej volitvi; zato so se z vsjo silo vrgli v volilni boj.

V tako druzbo so zalezali gg. Jakoncič, Kocijančič in Fabiani. Prva dva sta računala na svoj vpliv, na rodbinske in prijateljske zveze v Brdih, zadnji pa si je domišljeval, da vsi kraški veleposestniki kar potekó za njim edino zato, ker je Kraševce.

Tako se je zanesla ta pisana družba druga na drugo, a vsako je veliko precenjeval svojo moč, kakor nečimeru gizdali, ki je zaljubljen sam v se. Še v jutro pred volitvijo so bili zavezniki popolnoma gotovi zmagi. (Saljivje trde celo, da so naročili v Marzinjevi gostilni velikanski obed, ki naj bi se vršil ob 3. popoldne). Zjutraj so bili — na prekleto — vsi vogli lepaki iz Obizzije v tiskarno (katera je takrat izpustila privedek „prva slovenska“, ker Marani ni odobril tega podpisaja, s katerimi naznanjajo tendenciozno zavito vest, da volilni shod ni sprejel „Sloginim“ kandidatom, zato pa naj volilci volj J. K. in F. katere priporočajo „več volilcev“). Torej prot s „Slogo“, a besedo naj ima teh neznanih „več volilcev“. Imen ni bilo, ker bi morala stati v prvih vrstah imena: Venuti, Marani, Lenassi itd., potem še Obizzi in tri imena kandidatov — in basta, nič več!

Tudi neko izjavo so ralepli trije famozni kandidati po zidovih, s katero naznanjajo, da niso vladni kandidati, pač pa neodvisni, narodni in „zmerni“ rodoljubi. S to izjavo so zbudili splošno veselost, kajli sleherni Slovenci je znal narediti kak priimeren dovtip. Tudi male lističe so trosili, na katerih je bilo čitali poziv do volilcev, naj nikar ne volj takih mož, ki so za povsotanje plač učiteljem in za zidanje norišnic, bolnišnic, hranilnic (od kolaj pa te?!), pač pa — mislili so si najbrže v duhu — ki v svoji „zmernosti“ dovolj Lahom milijone, da potem tudi mi Slovenci dobimo kako mrvico.

Ako se pomeno, da je g. Kocijančič na predvečer imel par ur dolg pogovor z gg. dvornim svetovalcem Bosizijem in okr. komisijem Princinom — ki sta kot zastopnika vlade pri volitvah — naj končamo svoje črtice o teh zelo pomembnih pripravah za letošnje volitve v slov. veleposestvu.

Blizal se je čas volitve; na obeh straneh se je razvila živahna delavnost. Nasprotniki so imeli svoje zbirališče v Marzinjevi gostilni, ali žalostne obzore so delali kolovodje, kajti volilcev ni hotelo biti; kakih 15 oseb je bilo z agitatorji vred. Kreča, da je bil med njimi tudi dr. Marani, ki je razdeljeval laske pooblastila. Ali ne, kolika začet za volilce in kandidate je družba moža, ki je imenoval Slovence v javni seji mestnega starištvaja — divjake z živinskimi nagoni?! Dr. Venuti je bil tudi zelo agilen agitator v volilni dvorani; često se je pogovarjal s Kocijančičem. (Okolo 11 1/2, ko je bila naša zmaga že zagotovljena, sodeč po številu došlih volilcev, je g. Andrej iz Podgorje kar pobegnil domov; po Raštelju ga je spremljal dr. Venuti, ki je pri slovesu sožalno stisnil roko svojemu najnevojnemu sobojevniku.) — Naši volilci so se izbornu držali; od vseh strani z dežele so privrle: iz Brd, na čelu jim župani v Medani (g. Toroš), v Kozani (g. pl. Reya) itd., skoro vsi iz goriške okolice in iz ajdovskega okraja, skoro vsi s Kanalskega, a došli so celo najbolj oddaljeni Kraševci. S Krasa je došlo 13 volilcev, dočim so imeli nasprotniki le 4 do 5 glasov. (Dva Fabianija, Muho in Kovatiča iz Komna. Komu je poslal glavar Schaffgotsch Muhino pooblastilo, nam ni znano; vemo le to, da je volil pooblastenece Jak. Kocij. in

Fabiani.) Kraški veleposestniki so s tem činom uprav demonstrovati proti volitvi v kmečkih občinah kraških. Slava jim! Gibati so se začeli tudi na Krasu — in to je najlepši uspeh letošnjih volitev.

Ze pri sestavljanju volilne komisije se je pokazala naša moč. Vladin komisar je poklical v komisijo — kakor smo že naprej javno povedali — grofa Lanthierija, črniškega župana Leop. Bolka in kandidata koalirancev Antona Jakonciča. — Volilci volijo štiri zastopnike; ker sta bila, to se umeje, dva predloga od dveh strani, morala se je voliti že komisija po listkih. „Slogini“ pristasi so takoj dobili tiskane lističe za volitev starih udov komisije, namreč: Coronini grof Alfred, Gabršček Oskar iz Tolmina, Imeljak Franc iz Lokaveca in Kovacič Ignacij od Sv. Lucije. Ti gospodje so bili izvoljeni z ogromno več.; komisija je potem izvolila predsednikom najmlajšega izmed sebe — g. Oskarja Gabrščeka iz Tolmina. Ta je zasedel svoje mesto in vodil predsedniško nalogo z največjo spretnostjo in previdnostjo. Ker je volilni imenik zelo čudno sestavljen, bili so naši člani že pripravljani na marsikatero korako, da v zrnih zakona pripomorejo pravici do voljave. Zato so nastale pri marsikakem glasu volike razprave med člani komisije in vladnina zastopnikoma, ki sta bila pa skoro vedno nasprotelj misli. Vsi deli sta se je vršila volitev zelo polagoma, do 3/4. Ob 3. pop. smo dobili prvo zanesljivo številko iz volilne dvorane; to so bile: Coronini 133, Klančič 127, Rojčič 116; — nasprotniki pa: Jakoncič 62, Kocijančič in Fabiani po 50. Ko se je raznesla ta novica kakor blisk po mestu, nastalo je med Slovenci nepopisno veselje. Okoli 5 1/2. smo pa doznali končno razmerje glasov, namreč

- Alfred grof Coronini 171 glasov, Anton Klančič 161 glasov, Dr. Aleksij Rojčič 155 glasov.

Nasprotni kandidati so pa strahovito pogoreli! Dobili so: Anton Jakoncič 84, Andrej Kocijančič 65, Josip Fabiani 59 glasov. Po zadnjem številu sodeč, je bilo laskih in židovskih glasov okoli 50. Zlatj pa naj sešete vsakdo sam, koliko je ostalo posamičnim nasprotnim kandidatom takih slovenskih glasov, katere so dobili bodisi vsled rodbinskih in prijateljskih zvez ali na pritisk tistih krogov, ki znajo in morejo pritiskati.

Ako prav pregledamo številke, tedaj se uverimo, da ta dan je slavila slovenska narodna zavest med veleposestniki svoj trijumf, kateri si za vselej zapomnijo koalirani nasprotniki, da najbrže ne bodo nikoli več utikali svojega nosa v tako žareč ogenj narodne discipline! In zares, vilmari živio-klicje so zagrmeli po Stolnem trgu med radujočo se množico, ki je že nestrpu čakala končnega poročila.

Volilna komisija je nadaljevala svoje delo, katero je dovršila ob 6 1/2; od 8. ure zjutraj pa skoro do uraka — toliko sedenja, to ni sala. Zato smo pač vsi razumeli, kakó od sreči je prišel zlasti grofu Lanthieriju — prihodnjemu kandidatu za deželni zbor krajski (uh, je!!) — vsiklj: Gott sei Lob, hvala Bogu! Tudi mi vsi smo hvalili Boga, da je bil grof Lanthierija vendar že rešen neprostovoljnega zapora in „trudapolnega dela“, ker s tem so bile odrešene nestrupene čakanja tudi številne množice ljudstva pred deželno hišo in v gostilni „pri zvezdi“, kjer so čakale, da se prikažejo novoizvoljeni poslanci, in prvi vrsti seveda grof Alfred Coronini, proti kateremu je bila naperjena srdito uprizorjena koaliracija takih živjev, ki skupaj niti ne tijejo. Ko so prišli iz deželne hiše, med njimi tudi dr. Gregorič in župnik-poslanec Blazij Greša, zagrmelo je po trgu kakor iz enega grla: Živili naši poslanci! Živio grof Coronini! Živila „Sloga!“ — Poslanci so šli do „zvezde“, a množice ljudstva so šle za njimi, spremljvaje jih z grmečimi pozdravi. Pri „zvezdi“ jih je čakala nova, presrečna ovacija tankaj zbranih volilcev in drugih rodoljubov.

Na dvorišču pri „zvezdi“ se je unelo živahno življenje. Volilci in rodoljubi so si častitali drug drugemu na takó sijajni zmagi slovenske narodne zavesti in — discipline. Razni govorniki so slavili ta dan kot neizmerno važen dan za slovenski narod na Goriškem. Govorili so: Ferd. Perozzi, dr. Gregorič (večkrat), J. Persič iz Sempasa, A. Gabršček, in še drugi. Dr. Rojčič je pa predital doše brzojavne pozdrave iz Solkana, iz Bolca in iz Komna, ki so izrekli v imenu občin, društev in posamičnikov oduševljeno veselje na toli sijajni zmagi.

Tako smo končali ta dan v splošnem veselju — izvezvi nenaravno koaliracijo — ki je bilo vsem skrbnim delavcem v plačilo za ogromno delo in velike skrbi v teku volilnega boja. Ni čuda, da nam je skoro že

pojmal pogum, ko smo videli takó različno življe zbrane pod jedno sovražno zastavo, dočim je bilo treba na naši strani braniti mnoge skromne ovčice pred razdraženimi volkovi. Ali o tem in sploh o pomenu letošnjih volitev homo se govorili, da bo vse jasno med nami, da se umakno iz sleherne sreca poslednji dvom in da se vsi skupaj ohoročimo za prihodnjo državnozbornostjo volitev v veleposestvu z neupogljivo edinostjo, kajti naši nasprotniki bodo tedaj bojevali do zadnjega meča bridok boj proti grofu Alfredu Coroniniju, da bi postavili na njegovo mesto kakega očeltega nasprotnika slovenskega naroda.

Za danes vslikamo le: Slava takemu slovenskemu rodoljubju, kakršno se je pokazalo pri tej volitvi! Slava zavednim volilcem! Bog in narod!

Po vsem Goriškem in po Slovenskem sploh so radovedno in težko pričakovali poročila o tej volitvi. Od nekod so naprej naročili brzojavnih poročil, od drugod so zopet brzojavno, s plačanim odgovorom prosili poročila. Volilna komisija ni se dovršila svojega dela, že sta bili tu dve brzojavni častitki iz Bolca, dole so to častitke:

Iz Bolca: Grof Alfredu Coroniniju v Gorici: Prosrčna častitka trga holskega na sijajni zmagi. — Župan Jonko.

Iz Bolca: Prejšanemu Prosrčna častitka na sijajni zmagi: Pogozdovalec in olepševalno društvo.

Iz Bolca: Dr. Aleksiju Rojcu v Gorici: Teško pričeto ali poročila. S solzami očmi po odmočje, v hvalnici častitava vsem trem. — Kaplan Klopčič, vikarj Štrukelj.

Iz Bolca: Dr. Gregoriču: Živela „Sloga“, zmagovateljka, in nje dični, vrlj voditelj! — Za pogozdovalec in olepš. društvo Sulin.

Iz Bolca: Istemu: Navdušenje nad zmago nepopisno. Živela „Sloga“, nje vrlj voditelj, narodni poslanec in njli zavedni volilci! Tukaj vihrajo zastave in pokajo topčič. Bolcani.

Iz Solkana: Društvo „Sloga“ v Gorici: Slava! Občina Solkan.

Iz Komna: Dr. Anton Gregorič v Gorici: Iz sreca vslikujemo: Slava zavednim volilcem! Živili „Slogini“ kandidati, osramočen ostal je nasprotnik. — Prelec in somisljeniki.

Iz Trsta: Grofu Alfredu Coroniniju: Častitamo Vam in drugom na sijajni zmagi proti trojnemu nasprotniku. Živela „Sloga“. — Trzaski Slovenci.

Na društvo „Sloga“, njenega predsednika, posebno na naše uredništvo je pa došlo uteraj in danes lepo število pismenih častik od raznih krajev slovenske domovine. To nam bodi vsem v dokaz, s kolikim zanimanjem je gledal na naše veleposestnike ves slovenski svet. No, naši veleposestniki so dali vsem Slovencev najboljši dokaz, da znajo postaviti v drugo vrsto vse posebne morebitne želje, kadar to zahteva volilna disciplina in — narodna čast. Slava jim.

Prej omenjenih častik ne priobčimo, ker nimamo več prostora in bi ga sploh prevč porabili; sicer so mnoge tako ostre proti „trozvezci“ naših nasprotnikov, da ne smemo z njimi na dan. Priobčimo pa le dopis iz Bolca, ki nam je došel že sinoči. Glas se:

Iz Bolca 25. sept. zvečer. — Teško smo pričakovali poročila o izidu volitve v veleposestvu. Pri g. županu Jonku na pošti zbirali smo se zavedni tržani, in nismo se hoteli raziti, dokler ni dobil g. Jonko brzojavne poročila iz Gorice, da je zmaga na strani „Sloge“. Brž se je na ukaz g. župana razobesila zastava na trgu in topčič so naznanjali vsem Bolčanom srečen izid volitve. Veselje srčno! Simpatije, naše so na strani g. dr. Gregoričiča. On je kot predsednik „Sloge“ bil odgovoren za kandidate. In značaj je! Bog bodi zahvaljen. Zmagala sta naša prijubljena znanca Alfred grof Coronini in dr. Rojčič. Poznamo ju. Vemo, da sta katoličana in za Slovenstvo uneta. Živeli naši možje! Sramujejo naj se nasprotniki. Na lasko pooblastilo so se imela podpisati imena Jaconeig, Cocijančič in Fabiani, pa na lasko tiskana pooblastila! Jeden naših volilcev je tako polo dobil iz Gorice. In takšne može stavijo za kandidate! Sramota, da se bo pisarilo o Slovenceh po svetu kaj takega! Naj se učé Kraševci od nas trdih Gorjanov značajnosti, možatosti! Živela Sezana. Škoda za Murbetiča! Žal nam je za moža, ki svoja slovenska imena in narodnost pusté od Italijanov zlorabili. Kakó se piše Jakoncič, kako Kocijančič?!

*) Prvi se piše Jakoncič; a Lah so ga pri tej priliki sami pisali po svoje. — Drugi se pa podpisuje, kakor mu kaže, pod slovenska imena Kocijančič, pod laska Cocijančič. To je mož sposoben za slovenskega poslanca, kaj?! Ured.

Ob najednem najudanejšem čestitamo g. profu Alfredu Coroninju na blagoslovu, dobljenem od sv. Očeta. Ali ima zdaj rimsko kat. "Pr. List" zadosti? Ali bo se citiral g. prof. pred svoj sodni stol? Podlost, brezobzirnost, ki more izbruhati le pomilovanja vredno zasebno nasprotstvo!

DOPISI

Iz Biljane: "Zadnja izredna številka 'Primorca' je prinesla obilo zel' poučnega berila, ki je moralo odpreti oči slehernemu veleposesniku. In zares, 'Primorec' je deloval na vse čitatele s toliko močjo, da je bil vsako prepričan, kje je resnica in kje laž. Sicer pa je očito že vsakomur, da 'Soča' in 'Primorec' sta nastala cele kupa smrtnih, narodnih grehov", a nikdo se ni upal ugovarjati, nikdo zanikati debelo tiskanih števk, ki so najbolje govorile za 'Slogine' kandidate. Par fraz, par zvijanz in lažij, to je bilo vse; no, 'Soča' se ni na vse to niti ozirala, kar je pohvalno vredno, saj je škoda prostora, da bi pobijala 'Soča' laži, ki so očite slehernemu otroku.

'Primorec' je objavil popis volilnega shoda v Biljani, kjer sta bila silajno sprejeta naša državna poslanca velet. gg. dr. Anton Gregorec in Alfred grof Coronini. Omenil je tudi slavolok in olepšanje vasi. — Vse to je razumno priredil naš vrli rojak in veleposesnik g. Alojz Kocjančič. On stanuje sicer v Trstu, ali za to priliko je pohitel sem k nam, da se tu udeležuje volilnega gibanja in s svojo uplivno besedo pomaga dobri stvari na noge. Ni se strašil ne stroškov ne truda — zato čast mu, slava takemu rodoljubi!

Se nekaj 'Primorec' je povedal, zakaj shod niti ni sklepal o tem, ali s, ejme 'Slogine' kandidate, kajti shod je bil mešan in med udeleženci je bila večina takih, ki niso veleposesniki. V Gorici 12. t. m. je bil shod veleposesnikov, ki je sklepal o kandidatih, a pri nas v Biljani ni mogel sklepati, kar je edino pravo. Vendar so veleposesniki ostali potem sami in se izjavili po veliki večini za 'Slogine' kandidate. — Iz tega je razvidno, kakó predzrna je bila okrožnica vladnih in laskih kandidatov Jakoncica, Kocjančiča in Fabianija, da volilni shod v Biljani ni sprejel 'Sloginih' kandidatov, zato naj veleposesniki volijo — nje.

(Dostavek uredništva: Ali so bili Brič za 'Slogine' kandidate, to se je sijajno pokazalo uteraj. Medanci, na celuj sam župan, so bili vsi za 'Slogine' kandidate; enako Kozbana, Biljanci itd., le tu pa tam so ujeli nasprotniki kak posmehen glas vlad rodbinskih zvez, ali morda nji eden Brič ni volil vse tri nasprotnike, marveč izbral je iz obeh list.)

Iz Biljane, 23. sept. — V noči od 22. do 23. t. m. priklital se je lopov v stanovanje tuk. stacionarice ob enem krčmarice g. Marije udov. Simčič. Prilazil je bil v spalnice, kjer je sama, njena hčerka in pa učitelj, ter pobral prvi okolo 70 gl., učitelju pa 5 gl. 50 kr. Ako povem, da je v spalnici gorela luč in pa, da je imel učitelj poleg sebe nabasano cevko in pa 9 podolgaških krogel, smelo trdim, da je bila ta drzna tatvina — krvavo pridobljen denar. Volja božja, da ga nikdo ni slišal. G. Simčič je to hud udarec, ker reva, polna je rev. A tudi učitelj tu za obisk ni ravno hvaležen, ker — žali Bog! — njemu niso petaki na razplogo. Lopov mora biti domačin. J. Gradinski.

Iz Kozbana, 22. sept. — Naša vas res da leži v zagorskem zakolju zahodnih Brd, vendar je letos postala središče se precej obširne občine.

Dolenjsko županstvo se je delilo v: dolensko in kozbansko, v 'lasko' in slovensko občino. — Dne 12. avgusta t. l. je bila volitev župana; starešinstvo je enoglasno izvolilo iz svoje srede gospoda Antona Blažiča, posestnika v Kozbani. Prvim podžupanom je bil voljen gospod Martin Kabaj posestnik iz Belega. Volitev je vodil c. kr. okrajnega glavarstva tajnik g. Karol Čolich. — S tem se je dovršil zadnji čin novega županstva v Kozbani.

Zdaj leži blagor nove občine v rokah Antona Blažiča; on se je izšolal kot bivši osemletni župan v stari županiji, zato upamo, da bo znal voditi občinske zadeve tako, da zadovolji obe davčni občini: Kozbano in Mirnik. To je naša želja. Kozbana obsega tele vasi in sela: Kozbana središče županstva, ima župnijo in solo, Brdice, Brezovk zgorjni in spodnji, Podpovnik, Slapnik, Nozno, Belo, Prestavo in Hlevnik. Pod mirniški kataster spada: Mirnik ima vikarijat in solo, Skrljevo, Rastočna, Golobrd, Senik in Vrholje.

Naša občina je čisto slovenska in bila bi se večja, ako bi ji pripadali tudi Rutarji, Hrušovlje, slovenski vasi, katere ste se pa vsled krivde nekaterih zgubile v laski županiji dclenjski. Kozbanci in Mirneci! danes ste se tesneje združeni kakor nekdanj, zato pa najprvo pozabite vse mržnje in osebne nasprotje, sežite si v roke in skupno delujte v blagor vaše nove občine. Prva skrb naj vam bodo vaše zanemarjene ceste, saj vaše zdravje, varnost človeška, vrednost živine vse trpi na slabi cesti. Dosti je dela, treba bo denarja in robot, ali vse se dovrši z božjo pomočjo. Vaši lepi kraji, s krasnimi razgledi bodo deseterkrat več vredni, ako dovršite lepe ceste. Pogumno na delo, pogumnim Bog pomaga! — Prepripi pa dajte za vse čase slovo!

Iz zahodnih Brd: Stara dolenska županija se je razkrojila v županijo Dolenje in Kozbano, Lahom na ljubo pod prevezno, ločiti 'zatrane' Lahu od Slovencev. Pa kako je ta razdelitev? Priklopili so novi dolenski županiji čez tretjino prebivalcev čisto slovenske krvi, ljudi, ki spadajo pod slovensko-far, kakor vasi Krušovje, Neblo, Lože... Kaj se s tem nameruje, je znano.

*) In kako pravico si prilastuje ta semeniki list? In merodajni krogi trpé take — škandale!

In sklep je od neke strani že napravljen. Kaj k temu porečejo merodajni krogi, ne vemo. Uredovanje v novi občini ima biti povsem lasko. Celó razglasi v čisto slovenskih vasesh v Krušovju in Neblem, ki se na zid približajo, morajo biti laski. V Neblem, v čisto slovenski vasi, menda na 'krožišču', namerujejo odpreti lasko solo (otroski vrtec), v kateri bodo lovili slovenske otroke, ker to zahteva 'l' onor della Patria' — unikraj Judrije.

Ali gospodje, povemo vam odločno, da mi smo bili, smo in hočemo ostati Slovenci. Le pošiljajte vaša vabila iz svoje 'podeštarije' v čisto slovenske vasi, mi jih ne umemo in jih tudi nismo dolžni sprejemati; le pripeljajte vaše 'Notifikacije' na zidove čisto slovenskih vasi, mi jih ne bomo varovali, le postavite 'sukratarja' di puro sangue, pa zraven poskrbite tudi tolnača, pa ne na naše stroške. Tudi to vam bodi znano, da nam zadošča slovenski duhovnik v Slovincu in slovenska sola v Krušovju, zaló si laske ne želimo.

Po dolgotrajnem (pol letnem) pregledovanju in preiskavi občinskih računov od strani velesl. deželnega odbora in glavarstva v Gradišču, dognala se je razdelitev povsem v navzočnosti orožnikov, s tem, da je preiskava spravila na dan mnogo neredov (da se mnogo ostreje besede ne poslužimo), kakor se sploh pripoveduje. Koliko se je zakrilo s plajšče. Tudi vé natančno je deželni odbor in glavarstvo v Gradišču.

Kakor se govori, pokazalo se je, da ima nova županija Dolenje čez 6000 gl. dolega; koliko ga ima Kozbana, ne vemo. Dozdeva se nam, da tudi ta se kisló drži. Tudi tamkaj gori tedaj ni nič dobrega.

Denar, ki je bil odločen v popravilo tamkajšnjega pokopališča in popravilo ceste (ako se sme sedanji kolovoz cesta imenovati), ki ga je občina z nakladami plačevala, spaval je po vodi.

Se imajo ljudje v živem spominu pravdo, ki jo je tamkajšnji župan naklonil po vsem nedolžnemu dušnemu pastirju, ker je o svojem čast. povzdignil svoj glas o nerednem delovanju županstva.

Zdaj, ko so višji uradi po natančnem pregledovanju celo reč razsodili, sme se spregovoriti beseda?

Mislimo pa, da ta ni prvi slučaj občinskih nerednostij; bil je, ako se prav spominjamo, v nedaljni preteklosti z zlatim križcem dekoriran župan nekje, kjer krompir raste, zaradi nerednostij v zapor odpeljan; drugi zopet z enakimi križcem zaradi 'zaslug' odlikovan župan nekje v deveti vasi je komaj zaporu odnesel pete t. d.

Nekaj bi tukaj vendar želeli, pa ne samo želeli, ampak tudi prav vljudno prosili, da bi k temu poklicane oblasti, recimo deželni odbor, kot neko nadzorstvo vsako leto najmanj enkrat (želeti bi bilo večkrat) s svojim dohodom počastilo slehernega g. župana na deželi, da saj za nekoliko dni prah iz občinskih pisarnic pomeledo, in se prepričalo, kako se 'skrbí za blaginjo občine, kam in kako se obračajo z žuljavim rokami prisluženi groši ubožega kmela od te strani!

Saj se tudi iz zaprašene ure vsako toliko časa popiha prah, da ura prav bije in kaže. — (To bi bilo gotovo v vsestransko korist ljudstvu, pa tudi županom samim; zadnji bi se vsi navadili reda, da bi nikdar ne prišel nijeden v take skripec, kakor doigoletni, z zaslužnim križcem odlikovani župan breginjski — pred porotnike! Ur.)

S kraških hribov. — Kakor sem vam, gospod urednik, že davno poročal, bila je volitev obč. starešinstva dne 28. januarja 1895. Da je istina, poglejte v svoj koš, gotovo ste dobite tam moj dopis, ako mu nemila osoda ni že polomila kostij.

Ker se tedaj volitev ni vršila postavno, kar mi pa slavno uredništvo ni hotelo verjeti, ovrglo je isto vis. c. kr. nameštništvo v Trstu iz raznih uzrokov.

Niste mi hoteli verjeti, vrgli ste moj dopis v koš, češ, kaj bom maza! svoj list s prepričanjem in lažmi! Pa, vedite gospod urednik, da je bilo vse istina in najbrže bilo bi bolje, ako bi ga bili natisnili. Pa, po toči zvonili je prepozno.

Sedaj so že zopet razpisane občinske volitve. Mirno je se čel, kajti pri nas bruhne agitacija se-le zadnje dni. Delajo bolj zvito, da le ljudje nimajo časa premišljevat. — Nekateri se že bahajo, da imajo cele sode vina na razpolaganje. Le naj ga lukajo, da se jim vsaj jezik razvoza, kajti naši 'zmerneži' ne zinejo nobene prej, dokler se jim ne začnejo jeziti lasje na glavi. Pa, naj se ne spozabijo več, naj ne hvalijo dneva pred večerom.

Te dni nosi je naš novi kandidat g. Jos. Fabiani iz Kobdija izkaznice veleposesnikom. Kako pridejo izkaznice v Kobdij? Čudno! — Zvite glave, se potoma tudi agitujejo za-se! Praktično, kaj ne! — ?! Pri zadnjih deželnozbornih volitvah kmečkih občin v Sežani dogodilo se je marsikaj, kakor je sploh navada po Istri in Tržaški okolici. Sramotno za naše bogataše! Blagor volilec, da si znajo izbirati tako zmerne volilne može. Dobro napredujete! Le takó naprej! Želi boste kmalu 'obilen' sad svojega truda.

Iz okolice 'Zmernežev'.

Iz Ljubljane, v septembru. Vse je tiho, vse molči!... 'Središče Slovencev' je po potresu kakor mravljišče, katero je razbrskala zlobna roka! Takemu mravljišču je primerjal naš Stritar Ljubljani in nje prebivalce — zbeگانim mravljam!... In v istini je bilo takó: Katastrofa je zadala našemu mestu udarec, vsled katerega se dolgo ne bo okrevalo!... toda — nekoliko je že prišlo 'k sebi' in zopet si gradi svoje poskodovano domovje, in trudi spraviti je čez leto in dan v prejšnji dobri stan. Zbogomost se je umaknila resnemu delu in vse drugo postavilo se je v stran, da se zacelijo zdaj rane, ki jih je zadala elementarna požemska sila!...

*) Prav... se dolgo ne okreva....

Krajci ne sédimo na zakladih, in le z največjim naporom se razvijamo na svojem gospodarskem in kulturnem polju. Do zdaj nismo imeli dosti pokazali, in če smo zdaj celo zastali, kriva je katastrofa, ki nas je zadela!

Nekaj živahnješa in delavnješa je vendar postala zadnji čas Ljubljana... Društveno življenje jelo se je gibati v svojem novem tiru, in kmalu dobi tudi svoje novo domovje, kajli 'Narodni Dom' bo čez leto dni slovenskemu narodu, ki ga je gradil, odprt, in v njemu bo našer' zavetišče Ljubljancem, kakor deželan brez razloka stanu, imena in — političnega misljenja. 'Narodni Dom' ne bo kraj, kjer bi se sopirila posvetna močnost in preziranje oseb in stanov! Ne, ne, za to bomo že mi drugi skrbeli! (Upamo, da se to res zgodi, kakor obete. Rodoljubi, ki prihajajo od vseh koncev Slovenije v Ljubljano, vračajo se navadno z varanim sreem. Toliko filisterstva, preziranja, pogledovanja 'čez rame' itd. ni tako kmalu najti drugod. Dogaja se, da rodoljubi pridejo od skrajnih slovenskih mej v Ljubljano, veseli se že, da spoznajo tega ali onega prvaka — ali koliko prevare: nikdo se mu ne približa, nikdo ne popraša, kakohen boj imajo prestajati doma nasproti zagrizenim nasprotnikom; ako pride v kako večjo narodno družbo, čutili mora kmalu, kakor nekako očitaje: kakó pridés ti semkaj. Takó govori slehern rodoljub od slovenskih periferij, ki je bil kdaj v Ljubljani! Čas bi bil, da bi se Ljubljancem nekoliko naučili od Pražanov: Ali bo v novem 'Narodnem Domu' drugate? Dvornimo! Ur.)

Dežela zgradila je obširno novo bolnišnico, ki obsega 14 poslopij (oddelkov in cerkev). Mesec novembra bo izročena.

Poštni črari gradi krasno dvonadstropno poslopje v Slonovi ulici, ki bo do druge jeseni dodelano in otvorenjo.

Mestna občina in zasebniki skrbí za razširjavo mesta z zidanjem poslopij za zasebne kot javne namene in v ostalem za olepšavo mesta. Stara poskodovana poslopja se podirajo in unikajo novim, manj prizadela prenavljajo in trpežno popravljajo! Mesto se bode po možnosti regulovalo in v to svrhu sprejel načrt, ki bo najbolj prikladen.

Pri nas se je dozdlaj mnogo zamerilo, in vsa delavnost zrcalila se je le preveč v — kričeti teoriji!... Tuji so nam zlog tega očitali, da nič ne znamo in tudi nič ne razumemo, zato nimamo kaj svetu pokazati. — No, v resnici bili bi že lahko zdavnaj blizu Zagreba v razvitku! A kaj, pri nas pozna vse veselje do delavnosti — politično ruvanje, za katerim se skriva osebni boj, koristolovstvo in sebičnost.

Ljubljana se mora odslej bolje razvijati in modernjeje napredovati. S samimi besedami se ne napreduje. — Vsakó naj stori svojo možko dolžnost in v par letih boleta imela Ljubljana in — slovenski narod kaj pokazati svetu! Bodimo narod značajnih mož doma kot med tuji, v politiki kot zasebnem življenju, in narod slovenski bo imel lepšo usodo, nego jo je imel dozdlaj.

Dostavek: Velikonočna katastrofa je ustvarila pri nas zelo neugodne razmere, in posledice teh čutila bo tako dežela kakor Ljubljana sama se par let, kajti vse peša: trgovina, obrt, društveno življenje kakor narodno delovanje, poleg tega pa je država dala takó majhno podporo poskodovanim posestnikom, trgovcem in obrtnikom, da bi si brez lastnih sredstev in došlih daril marsikdo prav nič ne mogel opomoči! V sled tega niti misliti ni, da bi si Ljubljana pred 5—8 leti opomogla, če država nove podpore ne dovolí! — Le politični nas razpor je vedno v intenzivnejšem vrtenji. Ko bi pri nas toliko delali, kolikor se rujeemo, imeli bi vse boljšo usodo. Pri vsem tem pa se zanimamo seveda vsejedno tudi za naše razmere. — In umevno je, da obsojamo javno in enoglasno rušilce discipline pri zadnji volitvi na Krasu! Sramota za Kras!

Iz beneške Slovenije: 'Prav redki so postali dopisi iz naše zapuščene beneške Slovenije. Ločeni smo od Vas, ljubi rojaki ob Soči, ločijo nas hrib in — državna meja. Ubogi mi! — Par novic od nas!

Pretekli teden so dobili v Gorenji vasi 23 kvintalov težek zvon, ki je zdaj menda največji v teh krajih. Cerkev je visoko gori, kakor Sv. Gora pri Gorici, a naši Slovinci so ga spravili tje gori v 5 urah brez uprežne živine.

Prvo nedeljo avgusta so imeli na Tarčmu u blizu Livka lepo slavnost — nove maše; daroval je č. g. Anton Domeniš iz Ažle. Torej zopet eden olikan Slovence, dušni pastir, več v teh zapuščenih krajih. Bog mu da obilo blagoslova, pa tudi srčnosti, da bo krepko deloval za vsestranski blagor izročenihi mu ovčic. — Pri takih priložnostih je pri nas navada, da se razdeljuje kaka pesmica, slavljeno na čast. Tudi za to priliko je bila tiskana v Vidmu lepa napitnica. — Pri obedu je padla marsikaka modra beseda, o čemur pa ne bom pisal. Dal Bog vsem dosti poguma v pravičnem boju za sveto stvar!

Č. g. Mihael Zabreščak, ki je imel svojo novo mašo na tilo nedeljo, je prišel za dušnega pastirja v Marsinju. Upamo, da bo imel tam hvaležno nalogo tudi zunaj cerkve. Tamkaj je razmeroma največ udov 'Družbe sv. Mohorja', a želeli je, da bi bilo tudi v prihodnje takó.

Naši občinski tajniki se jezijo, ker so začeli starši semtertje dajati slovenska krstna imena svojim otrociem, kakor: Venceslav, Vladislav, Ljudmila, Zala, Bogomila, Zorko, Mirko — ker ne ve... kakó bi jih zapisali po lasko, pa tudi iz strahu, kaj porčejo višje oblasti. — Ali naj se le jezijo, to nas nič ne briga. Upamo le to, da bodo počasi vsi beneški Slovinci posnemali take lepe zglede.

'Družba sv. Mohorja' je tudi letos pridobila pri nas nekaj članov — ali le se pre-

*) Prav... dobí... Opomba uredništva.

malo jih je! Ako bi vsi gospodje duhovniki bili enako goreči Slovinci in bi storili svojo dolžnost, bi jih bilo lahko pet krat več. Zapajmo v Boga, da nam pošlje takih dušnih pastirjev.

Se to naj povem, da eden naših rojakov je postal pred kratkim zdravnik — doktor zdravilstva. Upamo, da ostane kje med svojim ljudstvom, ko dokonča se prakso v velikem mestu.

In s tem končam svoj dopis, a prosim svoje ljube rojake Slovence v cesarstvu, naj se vendar že sporazumejo med sabo, da se z združenimi močmi obrnejo proti — sovražniku!

Domate in razne novice.

Osebné vesti. — Iz Devina ob naši tužni Adriji nam prihajajo žalostne vesti: Tamonjši madačitelj in plodoviti slovenski skladatelj g. Andrej Volarič je na smrt bolan. Dne 1. sept. v Kobaridu prirejana veselica je takorekoč se njegovo delo; drugi dan je odpoval v Devin in — leži kmalu v posteljo, ker je zbolel na legarju; zdaj se je baje pridružila še zapljunica. Ako bi ga doletela nesreča, ki bi strahovito doletela ubogo rodbino, tedaj bomo smeli reči, da je mladi mož zrtey svoje nadarjenosti, požrtvovalnosti in pridnosti. — Zadnje leto je hodil v Trst, kjer je imel najeteja posebnega učitelja, ki ga je pripravljaj za izpit na konservatoriju; na jesen je imel narediti izpit — a zdaj ta nesreča. Slovenska glasba je že veliko dobila od njega, a se več bi smeli pričakovati ako ga Bog obrni rolbini in narodu. Dal mu Bog zdravje!

— Naš rojak iz Kanala g. Rihard Malnič je bil povisan kot tajnik vis. c. kr. upravnega sodišča na Dunaju v VIII. plačno vrsto. — Nase častitanje.

— Bolski kapelan č. g. Fran Klopčič pojde za vikarja na Bukovo. Bolčani bodo zelo žalovali po vrlém gospodu, ki si je pridobil srca vseh Bolčanov. Evo mladega svečenika, ki umeje ljudstvo in — ono njegaj.

— Bivši dolgoletni župan gorški dr. Josip vit. Maurovich je nevarno zbolel. Mož je že star.

Počestčenje in nezaupnica. Iz Sežane pišejo 'Edinosti': Minole nedelje je imel naš občinski zastop jakó važno sejo. Na dnevnem redu stí bili, med drugim, dve zelo važni točki: imenovanje uzornega dra. Otokarja Rybafa častnim občanom, in pa predlog, da se našemu gospodu županu izreče nezaupnica, ker se raje pokori drugim uplivom, nego da bi spoštoval voljo ogromne večine občinskega zastiapa.

Razprava se je vršila mirno. Prva točka dnevnega reda je bila: razni predlogi. Pri tej točki je predlagal g. Ivan Režič, naj se gosp. dr. Otokar Rybaf imenuje častnim občanom sezamskim z ozirom na zaslug, ki si jih je stekel z ustanovitvijo, uredbo in vezbanjem našega gasiln. društva. S prva se je temu predlogu upiral gospod Oskar Polley, slednjí pa je tudi ta gospod glasoval za predlog. Predlog je bil torej vsprejet soglasno — z vslikom.

Na to se je oglasil za besedo g. Stefan Renčelj-Brstovec iz Dan. Dobivši besedo je izjavil, da hoče govoriti o stvari, zadevajoči osebo županovo. V smislu te izjave je pozval gosp. podžupana Renčelj Malalana-g. župana: 'Ker bo čó g. Renčelj-Brstovec govoril o stvari, ki se tiče gosp. župana, oglašam se kot županov namestnik ter vabim istega, da se odstrani za ta čas!' — Gospod župan je mirno odšel iz dvorane.

Renčelj-Brstovec je potem v daljšem govoru kritikoval postopanje g. župana, naglašujé se posebno, da se isti nič toliko ni potrudil, da bi se udeležil komisije radi naprave tramvajva Trst-Sežana in tako varoval koristi občine; grajal je poraito pri ulični svečavi, zlorabljenje brizgalnice v privatne namene in pa postopanje županovo ob prihodu naših državnih poslancev, ko se jima niti poklonilni, pač pa se je poklonil baronu Reineltu, ki je v Sežani na letovišču in ki nima dosedaj še nikakih zaslug za Sežano.

Dobivši besedo, polemizoval je proti temu predlogu gospod Oskar Polley, češ, da ulično razsvetlavo odreduje okrajno glavarstvo; kar pa se dostaja vsprejema poslanec, da to prvič poseza v 'veliko politiko', s katero se ne sme baviti občinski zastop, v drugo pa bi bila žaljena nasprotna stranka, ako bi se bil župan poklonil poslanca.

G. Renčelj je zavrnil poslednjega govornika, rekši, da nikakor neće tirati politike, da se ne ogreva niti za Rybafa (kot politika) niti za Muho, ker sta oba šele novinca, ter da se sedaj ni mogoče izreči nikake sodbe. Vsprejem naših poslancev pa ni v nikaki direktni dotiki z volitvami, ampak je le čin uljudnosti in dolžnega spoštovanja. Predlaga torej, naj se županu izreče nezaupnica.

Županov namestnik Renčelj je dal predlog na glasovanje. Za so glasovali: Brear, Filipič, Makarol, Renčelj, Brstovec, Stofa, Rižič, Pirjevec-Dane, Pirjevec-Orlek, Pirjevec-Grof. Proti — jedini Polley!!! Trije niso glasovali.

Na to so pozvali župana v dvorano in seja se je mirno nadaljevala pod njegovim vodstvom.

Med občinstvom je vladal smeh in veselje, da je moral gospod župan stati pred vratni liki poreden uteneč. Denimo tudi, da se g. župan ne bode hotel brigati za pomen te nezaupnice in da ne bode hotel izjaviti posledic, ki se usiljuje že same ob sebi, pa naj ve in naj vedo vsi drugi, da ni zavedni Sežanci ne le dobro pojnimó dalekosežni pomen te nezaupnice, da smo tudi uverjeni o upravičenosti iste in da jo odobrujemo popolnoma. Gospóda se nekoliko preveč napeli struno; struna je počila in — z dramila ljudstvo.

'Popularen' župan hoče veljati nasillustrissimo dr. Venuti. To spoznamo posebno v nekaterih opisih laskih listev, a to je pokazal tudi pri volitvi dveh deželnih poslancev za gorško mesto. On je bil kandidat, a ob enem je predsedoval volilni komisiji. No, tak je volilni red, a mi mu nikakor nečemo šteti za velik greh, ako je bila radovednost, da bo gledal v brk svojim nasprotnikom, večja nego hvalevredna obzirnost do volilcev. Najlepa je pa se ta, da je predsednik komisije dr. Venuti ves čas pridno pusil smodice. — Kaj bi bilo, ako bi vsi udje komisije in vsi volilci z učeli isto takó pridno pušiti? Potem bi vsaj lahko rekli, da je padel Goričanom novi poslanec iz — dimovih oblakov.

Ni res! — Ucerajšnji P.M. je trdil pod takim naslovom, da je volil dr. Tu mo poleg okr. glavarja en s a m uradnik. — Mi nismo trdili, da jih je zelo mnogo ali celo vsi na volišče! Ni pa resnično, da je volil en s a m, kakor trdi 'P. L.'

Zmerni 'podešt' Venuti. — Zlaj živino v dobi 'zmernosti', katero iščejo vladni stroji z Diogenovo svetliko ob belem dnevu tam, kjer je že davno izgubil po njej slehern sled. Za 'zmernega' so proglasili tudi dr. Venutija, ki je tudi brusil pete v družbi 'najzmernejšega' dr. Maronija, da bi zmagali 'zmerni' slovenski kandidati. Kakó 'zmeren' je naš sior podešt, kaj dokazeta ta dva slucaja: Prvošolcu Bizjaku so stariši slovenski izpolnili ubožni list; župnik ga je podpisal, a župan Venuti je stranko nevljudno odpodil, češ, da ne razume, kaj je napisano. Druzega dne je pa vendar podpisal. V ponedeljek se je isto pripetilo tudi neki rodoljubni naši gospej iz Gorice. Prišla je sama naravnost k županu, katerega je nagovorila slovenski. On pa je odgovoril silno nevljudno: 'Ich verstehe nicht!' (Čudno, da je govoril nemški! Ali je nemščina uradni jezik na magistratu?) — Gospa je dejala uljudno, ali ima morda koga v hiši, ki bi tolnačil. Gosp. Venuti pa je srdito udaril z nogo ob tla in zarohnel: 'Ich verstehe nicht! Capite?!' — Ta nečuvenci način takega obnašanja je gospa silno osupnil. Ali ohrabrila se je, zalutala mu v obraz: 'Dosti slabo od Vas!' — in šla po stopnicah. Na to je šla k dvornemu svetniku Buzsizi, kateremu je povedala vse prizor, in on ji je podpisal ubožni list. Upamo, da bo g. vitez o svojem času poročal o dokazu one 'zmernosti', katere iščejo vladni kimovci po Goriskem!

Dostavek. — Dogodek smo opisali po vernem opisovanju one gospe same. — Ali jako smo se začudili, ko je ta dogodek neresnično, zavijarski pričobil 'Corriere' od torka; prič ni bilo poleg, torej je sam župan sporočil to 'Corriere'. Zares, lep župan to! Najpoprej zalovi od sebe svoje meščano edino zato, ker govore slovenski, potem se zateče se v uredništvo čifutskega lista, da si tam konečno ohladi svojo lasko dušo! — Gospa S. je šla k županu na stanovanje, ker ga v uradu ni bilo in ker je mislila, da župan tudi na domu sprejema meščane, ako siljeno česa potrebujejo. Ako se je gospa motila o tem, kar je po vsem svetu v navadi, jo je imel uljudno opočiti, ne pa srdito zaloviti po stopnicah. — Ako je zvonec pri vratih močno zazvonil, naj dr. Venuti pokliče mojstra, da mu ga popravi! — Laž je, da gospa ni pozdravila župana. Res je, da je dr. V. smehljaje sprejel gospo, a ko je slišal slovenski pozdrav 'Dober dan!' — kakor bi ga pičil gad stolpi je dva koraka nazaj, nakrat nagubančil svoj napolitanski obraz, brke Viktorja Emanuela so mu ježno migale tje in sem in dejal, kakor smo rekli gori. Gospa je seveda odšla brez pozdrava, ker človek, ki se takó obnaša nasproti elegantno opravljeni in izobraženi gospe, ne zasluži pozdrava, pač pa kaj drugega. Najmanj se pa spodobi tako ravnanje — županu, kateremu 'avita coltura' že iz ušes in nosa gleda. — Kdorkoli pozna ono gospo, ne bo verjel niti besedice 'Corriere', če tudi mu je sporočil sam sior podešt. Takega 'zmernega' moža imamo za župana! Blagor nam!

Denunciacija. — Med slavilci zmage 'pri zvezdi' so bili tudi nekateri Lahti, ki so pazili na govornike, dasi ne razumejo dobro jezika. — Jeden govornikov je omenjal, da so morali tržaski bratje iti za gradom po živinskem trgu, dočim so te dni gnali veliko čelo ogerskih volov skozi mesto. V Gorici so Slovincem sovražni živiji ustvarili položaj (z demonstracijami, z žuganjem, sramotjenjem na ulicah itl.), da oblastnjije izdajajo take odredbe.

Taki odnosaji so posledica čisto navadne lumparije nadraženihi nam sovražnih življev, ki se imajo največ nam Slovincem zahvaliti za svoj obstanek itd. 'Odrredba c. kr. oblastnjije je torej le posledica enega položaja, kateri ustvarjajo — lumparije takih življev, ki nimajo ničesa zgubiti, a s svojimi provokacijami silijo c. kr. oblast k previdnostnim naredbam. Vsak Slovenec je takó razumel govornika, laski spijoni so pa vse zavili, češ, govornik je imenoval naredbo c. kr. oblasti l. itd. Proti taki ostudni spijonaži in denuncijantstvu odločno protestujemo! Kakó daleč padajo naši nasprotniki!

Kako se razpisujejo študentski na Primorskem, ki so namenjeni slovenskim učencem? — O tem bi se dalo mnogo pisati, kakor smo pisali že večkrat. Ne moremo si pa kaj, da ne bi opozorili zopet na zanimiv slučaj. V poslopju državnega gimnazija v Gorici, in sicer v veži visoko na zidu, sta pribita dva razpisa ustanov: Prva je ustanovljena po kanoniku Černetu iz Tomaja v znesku 150 gl. za učence državnih sol in v prvi vrsti za sorodnike ustanovitelja, potem še-le za učence županij Tomaj, Opčina, Povir, Sežana ter one iz tržaške skofije. Druga ustanova v znesku 200 gl. je ustanovljena po nekemu Rihterju iz Koprive, na katero imajo pravico učenci iz občin Kopriva in Tomaj. Ta razpisa, ki se dostajata torej izključno slovenskih učencev s Krasa, sta sestavljena le v nemškem, odnosno v italijanskem jeziku,

*) Prav... dobí... Opomba uredništva.

kakor da bi bila namenjena učencem nemške in italijanske narodnosti. Dalje nam je pripomnil, da je Černetova ustanova namenjena za učence, pričenši s III. razredom.

Povedali pa smo, da je razpis prihit visoko na zidu, skoraj dva metra, ako ne več. A zraven je, da učenci slovenske narodnosti v tej dobi še ne morejo umeti razpisa, ker sploh še ne razumejo nemški, četudi bi spoznali po lestvicah do razpisa — torej razpis ne more imeti pravega uspeha in ne odgovarja svrhi; moral bi se torej objaviti takšnim priložnostnim učencem na drugi način in v slovenskem jeziku. Razpisa sta datovana dne 29. junija t. l., to je od pričetka počitnic, in do 30. t. m. morajo se predložiti prošnje c. k. namestništvu v Trstu. Znano pa je, da v času počitnic ni slovenskih dijakov s Krasa v Gorici, katerim ste ustanovi namenjeni, torej da ista ne moreta ustreči želji ustanoviteljev. Ta nedostatek ima gotovo slabe posledice, namreč, da v pomanjkanju slovenskih prosilcev dobó stipendija nemški ali pa laški. Opozarjamo vsled tega c. k. namestništvo na ta nedostatek in zahtevamo — ker v to imamo pravico — da se stipendija razpisata tudi v slovenskem jeziku in na način, ki bode odgovarjal bolj pravemu namenu in kateri ne bo škodoval koristim slovenskih učencev.

Temeljnost italijanskih časopisov.

— Dne 11. t. m. zborovalo je v St. Petru pri Gorici učiteljsko goriskega okraja, ki je sklenilo: 1. Prošiti visoko c. k. vlado, da blagovolj sprejeli sol v svoje področje, t. j. ljudska sola naj se podržavi. 2. Prošiti c. k. okr. solski svet, da pošlje doneske za kurjavo in za snajenje solskih prostorov, — sicer se s pripadajočim solskim letom učiteljsvo odpove oskrbovanju v tem oziru. 3. Prošiti preslavni c. k. deželni solski svet, da razveljavi t. l. izdani ukaz, s katerim se učiteljsvu nalaga, da mora po zimi zamijene solske dneve (radi vremenskih nezdov) nadomestiti koncem solskega leta, ker s tem ukazom se jemljevo učiteljsvu pravice, ki mu jih zagotavljajo državne postavne. — Tržaški „Mattino“ v svoji številki z dne 25. t. m. donosa ta-le brzojav iz Gorice, datovan z dne 24. t. m.: „La conferenza dei maestri dell'anno 1895-96 tenutasi oggi a S. Pietro presso Gorizia, fu burrasca come mai finora ebbe ad aversi. In prima linea i maestri domandano l'assunzione delle scuole popolari in regia dello stato e l'incorporazione dei maestri nel gremio degli impiegati dello stato. Gli sloveni che appunto nei maestri vedono il loro più potente aiuto — sedaj pride na vrsto prava laž — sono tutt'altro che contenti di tali aspirazioni, e non mancano di por loro sotto gli occhi la recente circolare del ministro Kielmansegg, diretta agli impiegati. Torej tukaj zopet vidimo temeljnost italijanskega časopisa, a zraven 14 dnevne zamude s poročilom — katero prinaša kot najnovejšo vest v obliki brzojave, priobčujo toliko lažij, kolikor smo tiskali v razpravi besed v „Mattinove“ brzojavi. — Dalje v dopisu iz Gorice opisuje, kako si prizadevajo radikalni Slovenci, da prodó z svojimi kandidati, katerim se upirajo „zmernejši“ Slovenci, mej poslednjimi da je tudi Obizzi, kateri da naznanja nekemu gospodu v svojem lističu, „che non intende di lavorare sul campo nazionale per amor del denaro“. V drugem dopisu pa hoče prikazati kot nedolžno dejstvo, ker so tudi v Gorici pričeljevali v petek zjutraj listke z napisom „W. Roma intangibile“ in „XX settembre 1870-1895“. Z besedo: Slovence prikazuje kot volkove, lahone pa kot nedolžne jagjnitke. In ta „Mattino“ je propovednik „zmernosti“!

Laška zagrizenost.

— V zadnji „Soci“ smo poročali, da je prišel v Gorico „Richterjev cirkus“, ki ni le po imenu temveč resnično mejnaren, kajti igralci so člani vseh narodnosti. Gospodar sam je rojen Slovenec, upravitelj je Hrvat, najboljši jahat je Poljak, klovn, telovadeč, jahčeje in drugo osebje so deloma Nemci, Angleži in celo Amerikanci. Taka družba gotovo ni politična, a tudi ne sme biti. In vendar se nad njo spoddikajo nekateri zagrizenci v Gorici. In zakaj? Jedinó le za to, ker je jeden klovn pri neki predstavi spregovoril jedno slovensko besedo. Ta nedolžna besedica je bila povod, da so živžvali naši lahontiči, a seveda navzoči Slovenci so reagovali s ploskanjem. To pa ni bilo dosti tem narodnim nestrpnostem, nego so celo stvar opisali v židovskem „Corriero“, hote Richterjev škodovati kljub temu, da jim tudi on daje zaščito v Gorici ne le s tiskanjem potrebnih tiskovin v njihovem gnezdu, marveč njegovo čez 50 glav obsežno osebje tudi nekaj potrosi v Gorici. Ne radi simpatizovanja z družbo, nego jedino radi pravičnosti smo se ozrli na „Corrierovo“ opazko, da pokazemo svetu zopet jeden prinos k laški zagrizenosti, kateri pa pravijo c. k. nožje — „zmernost“. O ti priliki pa priporočamo soropkom v Gorici in z dežele, naj ne zamudijo priložnosti, ogledati si Richterjev cirkus, ki z služuje v resnici vsake podpore radi svojega izvežbanega osebja. Ima izvrstne jahatce obojega spola, ki na konjih delajo smrtno skoke (salci mortali), razun tega dobro izvežbane konje, da opravljajo svoje naloge, kakor da bi bili razumno človeško stvorjenje, a tudi klovnji znajo zabavati. V Gorici ostane še malo dnij, kajti odpotuje v Milan že prihodnji teden.

Iz Brd: Nekje v Brdih je ustaja proti soli in g. učitelju.

Občarji so se splošno zavezali in podpisali, da ne pošljejo svojih otrok več v solo, dokler je ta gosp. učitelj. Podpise nabiral je sam g. načelnik tamosnjega kraja. Sol sveta v svoji pisarni. Uzroki za sedaj niso znani. Kako ostanejo pa občarji moč beseda, prično že sprotičim.

Naznanilo.

Da preprečim vsakršno govoricenje, naznanjam, da se nahaja moja že tri leta v mestu obstoječa zobozdravniška sprejemnica in moj domači, od c. k. namestništva dovoljeni zobozdravniško- tehniški zavod še vedno v ulici Treh kraljev (Tre Re) št. 13. — Zahvaljujé se pri tej priložnosti slavnemu občinstvu za dosedanje naklonjenost in nadejaje se, da mi ostane prijazno tudi v prihodnosti, beležim se z vsem spoštovanjem

V Gorici, 20. septembra 1895.
udani
Rudolf Koll,
tehniški zobozdravnik v
ulici Treh kraljev št. 13.

Društvene vesti.

— „Goriška ljudska posojilnica“. — K sestavku v zadnji „Soci“ dostavljamo, da je prišel te dni neki slovenski posestnik z objokanimi očmi, naj ga reši iz — židovskih rok. L. 1888. je naredil prvi dolg, zdaj mu že grozi, da ga vrže na cesto. Zakaj? Plačevati je moral 25%. — Neki drug Slovenec si je izposodil l. 1887. 125 gl.; danes ima upnik že 400 gl. uknjiženih, dasi mu je dolžnik vrnil že 35 gl. Za vsako najmanjšo zamudo je imel Slovenec tožbo, potem sta se poravnala — in sledila je nova vknjižba. Zdaj je prišel k posojilnici, naj ga reši iz oteruških rok. — Takih zgledov je vse polno. Na uprašanje, zakaj ljudje se poprej ne pridejo k posojilnici, odgovorjajo, da za njo niso vedeli. Rodoljubi na deželi! Opozarjajte ljudstvo na ta zavod, ki je najcenejši v Gorici. Laška posojilnica zahteva precej višje obresti; naša posojilnica je uvedla novo poslovanje za uknjižbe, da se vse vrši hitro in ceno. — Častili gg. duhovniki naj v cerkvi opozarjajo ljudi pred oteruški, zlasti pred posredovalci, ki ljudi lové z obljubami, da jim preskrbijo ugodna posojila, da pijejo in jedó po več tednov na račun ubogega nevednega kmeta, — ki nima v svoji vasi nikogar, da biga poučil. Par takih propovedij v cerkvi bi gotovo bile ubogemu ljudstvu v veliko korist.

Od 1. oktobra naprej bode odprt hranilnični urad vsak dan zjutraj od 8. do 12. ure, popoldne pa od 3. do 6. ure. Izplačevalo se pa bode kakor doslej; v nedeljo, ponedeljek in četrtek od 11. do 12. ure prep.

— Ravnateljstvo vinarkega in sadjarkega društva za Brda s sedežem v Gorici, upisano društvo z omejenim zavezo, naznanja, da es bo vršil občni zbor dne 6. oktobra t. l. v Biljani z ravno istim dnevnim redom, ki je bil določen za 22. t. m., a se ni mogel vršiti radi volilnega shoda.

— Vabilo k občni zboru učit. društva za sezanski okraj, ki bo 3. oktobra v Nabrežini ob 10 dop. Petje od 9 — 10. Dnevni red: 1. „Volk“, prakt. posk. v 6. s. l. 2. Kritika 3. Overovji zapis, slednjega zboru. 4. Predavanje (Poročevalci naj se blagovolé oglašijo v 8 dnih). 5. Raznoterosti. Učit. dr. v Sezani. Odhor.

Ostala Slovenija.

Trst. — V Pragi je vlada razglasila izjemno stanje za to, ker so se jej nekatera društva zdelá preradikalna. Trst pa šteje mnogo društev in celo nekaj javnih korporacij in mej njim tudi mestni zastop, ki dan na dan uganjajo očitne irredentistiške demonstracije; mej tržaškim ljudstvom je mnogo, da premnogo rovačev, ki bi vso Avstrijo prodali za pol krajcarja in ki očitno po kursu, na velikem trgu pred mestno palačo in pred c. k. namestništvom vpijejo „Viva Roma“ in „Abbaso Austria“, a nikdo se ne zgame, temveč mirno gleda, kako laški gospodiči očito hrepene po materi Italiji ter sramote Avstrijo in avstrijski čul. Kdor čuti v sebi kolikaj avstrijskega domoljubja ter je bil 19. t. m. na tržaskem velikem trgu, gabit se mu je moralo, kar je tam videl. Z žalostjo je moral gledati, kako rahlo po topa primorska vlada s sramotilci avstrijskega čula. Kakor vsakdo ve, 19. t. m. bil je predvečer omega znamenitega dne, ko je pred 25 leti italijanska vojska napadla Rim ter ga vzela papeževi oblasti. Mestni magistrat tržaški napovedal je za minoli ponedeljek javno sejo, da se „dostojno“ sklene resolucija, v kateri naj se izrazi „velikansko veselje“ vsega tržaskega prebivalstva nad tem znamenitim dogodkom. Po privatnem in zaupnem prizadevanju g. namestnika je pa župan to sejo odpovedal. Koliko velja „uradna tajnost“ pri tržaškem županu, pokazalo se je očitno pri tej priliki. Drugi dan so vsi tržaški listi objavili pismo (seveda zaupno), ki ga je namestnik pisal županu! To pismo se od raznih strani razno presoja in občno — obsoja. Seja mestnega zboru se je torej opustila, zborovanje društva „Progresso“ je pa policija prepovedala. Lahom se je torej vzela vsaka prilika, da dajo duska svojim kipecim veletalijanskim irredentističkim čutom. Vsled tega so šli na ulico — pred magistrat in pred namestništvo, da tu javno demonstrirajo proti avstrijskemu jarmu. Pod noč se je na velikem trgu producirala mestna godba. Kakor „nalasč“ izbrala si je za ta večer za gojenje samo komade z markantnim narodnim značajem. Tako je svirala komad iz opere „Ernani“, v kojem se tako pomenljivo povdarja, da „siamo tutti una sola famiglia“ (Lahi smo vsi jedna sama družina), kar je vročo kri tržaških neodrešenecv, videti se v „okovih tujcev“, tako razburilo, da so jeli živahno ploskati in kričati: „Viva Roma, Abbaso il papa, Viva l'Italia“ in „Abbaso“ in „Abbaso“. Človek, ki je bil priča stranter reči: Uboga Avstrija s svojimi laškimi „zvestimi“ podaniki. Samo sem ter tja iz gneče čul se je posamezen glas: „Fora gli ebrei, fora i ravanei“ (ven z židi, proč z

redkvo (Lahi). Z velicega trga šla je tolpa po kursu in po glavnih ulicah, ter uprizarjala po raznih krajih razne proti-avstrijske demonstracije, pojoc znano nas Slovence sramotelo pesen „Lege“: „Nella patria di Rossetti non si parla che italiano“. Pred uredništvom „Il Piccola“ in „Indipendente-ja“ klicali so „Evviva“, pred uredništvom vladnega „Mattina“ pa „Abbaso“. Sotrudnika zadnjega lista Marcovitza so celo pretepli. Policistov bilo je povsod kakor listja in trave, a vsi so pazili gledali ter čakali, da se gospodje naveličajo in razidejo. Ker so pa ti videli, da jih policisti puste pri miru, rasla jim je še „korajza“ in kričanja in vikanja ni bilo kraja. Šele pozno ponoči, ko so stražniki vendar uvideli, da se avstrijski čul na tak divjaski način ne sme žaliti, pozapri so nekatere izbrane gospodiče. Vkupe je zaprlil 15 razgrajalcev, kateri so se danes zagovarjali pred sodiščem. Proti ponoči je neki Susteršič napadel obč. svetovlca, znanega ruderkarja Edgarda Rasovicva in kavnari Ferrari ter ga ranil nad ocesom. Napadalec so zaprli. Župan je šel k namestniku in policijskemu vodju, da oprostí zaprte razgrajalce, a menda brez uspeha. 20. t. m. se je pred italijanskim konzulatom zgodila druga demonstracija. Kakih sto oseb kričalo je „Viva l'Italia unita“, „Viva Umberto“ — policija je morala tudi v vmes poseči ter svetovlca „gospodom“, da se spravijo v poslopje konzulata, kjer so pozneje še bolj upli ter se koncem mirno razšli. Časniki so bili iz večine zaplenjeni; „Mattino“ je širokoustno pripovedal svojim slepim in gluhiim bralcem o neki impozantni protidemonstraciji v avstrijskem smislu, katero pa menda nikdo nisi niti čul ni. Dotim se irredentarskemu elementu v Trstu pušča popolna prostost in svoboda, zapostavlja se in kolikor možno zavira slovenski patriotični živelj. Kako se spoštuje naš slovenski deželni jezik celo v hiši božji — v cerkvi, kuže nam nastopen slučaj. Dne 17. t. m. umrl je „veležastni“, rodoljubni in uzorni duhovnik g. Mihael Jagodec, katehet na c. k. ljudskih solah. Čislalo in ljubilo je blagega pokojnika vse, kar ga je poznalo. Pri njega pogrebu zbralo se je mnogobrojnega občinstva in tudi pevski zbor „Slov. pevskega društva“. Policija mu je dovolila pevati žalostinke v hišni veži in na kolodvoru, a ne tako župnik cerkve sv. Antona starega, kjer je pokojnik navadno maševal. Ko so peveci v veži začeli peti „Na grobel“, ter slišal besede neki don. Mioni, mlad laški svečenik, skočil je mej pevec in trugo rekoč: „Ne izzivajte ljudstva“. Neki stražnik ga je odpravil, na kar se srborili duhovniček potulnil v kol, kjer si je je z zelen raztrgal roket ter izjavil, da mrtveca dalje ne spremlj. Le ravnodušnost nasega krotkega ljudstva se je zahvaliti, da se ni dozgodil večji skandal. Takšne stvari se torej dovoljujejo v naši državi.

Kranjska. — V Skofljoki je umrl uzor-narodnjak, prof. Jakob Hafner. Pogreb se je vršil sijajno v nedeljo popoldne. N. v m. p. — Trgovinsko ministerstvo je podaljšalo za šest mesecev inžinirju Glovackemu dano dovoljenje za izvrševanje tehniške priprave za normalnotno železnico mej Ljubljano in Borovnico do Vrhnike. — V Auerspergovem gozdu blizu Kočevja so ljudje našli precej veliko podzemsko jamo s krasnimi kapniki. Sredi jame je majhno a globoko jezero.

Štajerska. — Cesar je iz svoje zasebne blagajne nakazal 50.000 gl., da se štajerskemu namestniku baronu Kübecku, ki nima nič premoženja, kupi vila in tako zagotovi primerno strojanje. To kaže, da pojde baron Kübeck v pokoj. — Vsporednica za I. razred na slovensko-nemški gimnaziji v Celji je dovoljena. Gotovo najlepši dokaz, kako je bilo potrebna tega zavoda. — Pripravnica na nemškem gimnaziju v Celji je odpravljena, ker se je oglasilo samo 6 dijakov. S tem je odpravljena tudi tista krivica, da je moral Slovenec 9 let obiskovati gimnazije. — Narodni dom v Celji je dozidan že do II. nadstropja in pričelo se je staviti nahisje, ki bode kmalu gotovo ter se začne takoj pokrivati z opeko in kositarjem.

† Josip Lendovšek. — „Slov. Nar.“ piše: „Milca, Slavica, Bogdan in Ciril inenuj jo se sirote, ki žalujejo ob odprtem grobu svojega ljubljenege očeta. Ali ne povedó ta imena dovolj, koga so 22. t. m. popoldne v Dvoru ob Vrbskem jezeru izročili materi zemlji? Zares! bil je to jeden najplemenitejših sinov matere Slovenije. Njo mladeniško navdušenje za sveto narodno stvar, katerega se je bil kot dijak celjske gimnazije navezel z družbi svojih vrstnikov, ostalo mu je v srcu do konca dnij in vodilo je vse njegovo delovanje.

Prisediše zgodaj v politično mesto, bila mu je sreča toliko mila, da je mogel tam na gimnaziji učeti se rojakom zasajati v srea ljubezen do sladke matere govorice. Krea je to umel, pričajo nam njegovi dijaki, katerih nekateri že delujejo kot duhovniki mej narodom; drugi pa mej vseučiliščno mladino slovensko zavzemajo prva mesta. Pripovedoval so mi — in kdor je poznal pokojnega Josipa Lendovška in njegovo blago srce, verjeti bode to prav rad — da so bili trenotki, ko je utencem svojim s solzami v očeh govoril o krasoti slovenskega jezika in o dolžnosti vsacega rojenega Slovenca, da se posveti v čarobne tajnosti njegovega skladoslova. Kolikor mu je dovoljeval učni načrt, poučil je svoje učence tudi o kulturnem pomenu Slovanstva in govoril o tem vedno s takim notranjim prepričanjem, da so besede njegove segale globoko v srca.

Ustanoviši si domače ognjišče, dal nam je lep vzgled, kako mora ravnati mož, kateremu rodoljubni čuti niso samo puhi-pene. Bodemo-li verovali v rodoljubje moza, ki kot politik, pesnik ali pisatelj deluje za veljavo slovenščine, v svoji rodbini pa materno svojo govorico potiska v kot? Ali je mogoče misliti, da oni odkritosrečno misli in čuti s svojim narodom, ki svojo dečo odgaja v tujem duhu? Pokojni Josip Lendovšek, oženivši se

vsled srčnega nagnenja z Nemko, spoznal pa je takoj tudi dolžnost, ustvariti iz nje družico, katera bi dečo njegovo odgajala v narodno-slovenskem duhu. Zato pa Milca, Slavica, Bogdan in Ciril niso po njem podedovali je slovenskih krstnih imen, temveč tudi slovenska srca, katera dalje razvijati bode sveta oporoka njihove matere Ljudmille, vedno zveste in udane družice pokojnikove.

Ime pokojnikovo imenovalo se je redkokedaj v slovenskih časnikih. Kdor bi pa mislil, da tega zaslužiti ni, motil bi se silno. O družih okoliščinah bil bi Josip Lendovšek brzokone odločujoče posezel v politično življenje slovenskega naroda. Imel je zato vse sposobnosti. Odličan govorniški dar, za vse blago razvneljivo srce, neutrudljiva delavnost, neupogljiv značaj, vzgladna ugaljenost in ljubeznjivost v občevanju: vse to so bile lastnosti, ki so ga dicitale. Ako se vendar javnega življenja ni udeleževal, pripisati je to skrbi za svojo ljubljeno rodbino in pa prepričanju, da bi bila beljaska gimnazija izgubila v njem unetega poučevalca slovenskega jezika. In izgubila bi ga bila gotovo. Saj so narodni naši nasprotniki, ki žal na Koroskem posredno uplivajo tudi na ukrepe učne uprave, komaj čakali, da bi bili našli povod za pokojnikovo premostenje „kam za Karavanke“. Res so mu z denunciacijami nakopali trikrat disciplinarno preiskavo; a blagi pokojnik vršil je dolžnost svojega poklica tako vzgladno, da ste dve teh preiskav končali s polvalnimi dekretoma.

Ako pa se Josip Lendovšek ni udeleževal javnega življenja, s tem se ni rečeno, da ni bil vedno na braniku za sveta naša narodna prava. Od Pottlabja do Celovca in od Roža do Gorenje Zilje ne najdeš zavednejšega Slovenca, ki bi pokojnika poznal ne bil in ki bi pri njem ne bil kdaj iskal sveta. V njegovem stanovanju podajali so si ob nedeljah kljuko vrli koroski rodoljubje posvetnega in duhovskega stanu: zlasti pa so k njemu zahajali kmetovalci, katere je ne le učil, temveč tudi bodril k možatemu postopanju v boju za narodne pravice, ter jim učepljeval narodni ponos. Da je družba sv. Cirila in Metoda zamogla tako blagodejno razviti svoje delovanje po Kanalski, Ziljski in Rožni dolini, to je pred vsem zasluga pokojnikova, ki je — ker sum govoriti ni smel — drugim govornikom ob nje shodih spisal govore, ki niso le namelali, temveč tudi navduševali. In da si ga videl na takem shodu! Oči so se mu iskriale, lice mu je zarelo. Sveti ogenj domovinske ljubezni!

Poročila o zdravju Lendovškovem navdajala so me s skrijjo; vendar pa nisem pričakoval, da bode Parka tako zgodaj prestigla nit njegovega blagega življenja. Sree mi je krvavelo, ko mi ni mogoe bilo izkazati mu poslednje prijateljske ljubavi. Zato pa mu s temi vrsticami postavljam skromen spomenik. Vem, da je težko živeti tako uzorno, v usodo svojo udano in neutrudljivo delano življenje. Josip Lendovšek bil je le jeden. Njegove kosti trohne sedaj v zemlji slovenski, katero je neizrekljivo ljubil do zadnjega izdihljeja blage svoje duše. Slučaj je nanesel, da ravno v Dvoru ob Vrbskem jezeru, v tej zadnji trdnjavi slovenski proti navalu nemškega življa. Daj Bog! da se krog njegovega groha ne razprostré ketaj grob naše narodnosti v prekrasnih odnotnih krajih! Da do tega ne pride naj posnemajo vsi, ki so bili soborilci njegovi, vsi, katerim plamtí v sreih iskra domovinske ljubezni — pokojnega Josipa Lendovška. Ivan Hribar.

Koroska. — Dne 1. oktobra odpró v Celovcu novo trgovinsko solo, ki bode imela tri letnike. Vzprejemajo dečke z 12 leti. — Susa je po Koroskem naredila veliko škodo in bode le malo ajde. V nekaterih krajih tudi žita ni bilo mnogo. — Domači umetnik gosp. V. Progar je dovršil svoj umotvor iz belega kararskega mramorja „Krislovo ustajenje“. Skupina obsega 7 osov: V sredi iz groha ustajajoči odrešenik, ob straneh 3 vojaki (2 na tleh, jeden bežoe) in v daljavi 3 prihajajoče ženske. Podobe so jako natavčno izklesane. Kakor poročajo pride to delo na grobišče grofov Egger v Rotensteinu. — Shoda slov. katol. društva v Lipi pri Rudi in v Grabsteinu sta bila prav dobro obiskana in je bilo ljudstvo navdušeno. Na vsakem shodu so nastopili po trije govorniki.

Razgled po svetu.

Dunaj. — Sedanji poljski minister Jaworski bo koj, čim se sestavi novo ministerstvo, imenovan članom gosposke zbornice, a finančni minister dr. Böhm-Bawerk je določen pravim senatnim predsednikom pri upravnem sodišču; grof Schönborn postane baje ravnateljem na Terezijskišcu na mesto barona Gautscha. — Cesar je dovolil, da se pri deželnih vladah služboječi vladni svetniki, tajniki, koncipisti in praktikanti odslej imenujejo: deželno-vladni svetniki, deželno-vladni tajniki itd. — Drugi mesec nastopi grof Baden i ministrskega predsedstvo. Naslednik njegov v Galiciji bode knez San g u s z k o. Višji deželni maršal pa postane grof Stanislav Baden i, brat novega ministrskega predsednika.

Zmaga antisemitov na Dunaju. — Dne 17. t. m. so pričele volitve za dunajski mestni zastop. Tega dne je bilo izvoljenih 44 antisemitov, 2 sta prišla v ožjo volitev z nemškima narodnjakoma, pri kateri sta bila zadnja izvoljena. — Dne 23. se je vršila volitev v II. razredu; pri tej je bilo izvoljenih 32 antisemitov in 14 liberalcev. Liberalci so zgubili 3 sedežev. Tako imajo v prvih dveh razredih antisemiti 76, liberalci 14, nemški narodnjaki pa 2 zastopnika. Od volitve v I. razredu je odvisna še popolna zmaga antisemitov. Volitve v tem razredu se je vršila uteraj (26. t. m.) V zadnjem hipu smo izvedli uspeh iste. Izvoljenih je bilo 13 antisemitov in 32 liberancev, torej prvi imajo v mestnem zboru 89 sedežev, drugi 46, nemški nacionalci 2, a za 1 sedež potrebna je ožja volitev.

Volitve za tirolski deželni zbor se bodo vršile dne 4. novembra v kmetijskih ob-

činah, dne 6. novembra v mestih, dne 7. novembra in dne 9. novembra v velpobestvu. Zanimive bodo posebno volitve na južnem Tirolskem, kjer bode nova vlada napné vse svoje sile, da bi pripomogla do zmage takim možem, ki bodejo nji ljubi.

Ogerska. — Njegovo Veličanstvo cesar se je mudil na Ogerskem pri tamosnjih orožnih vajah. — Ogerska zboralca se je sesla k zborovanju 26. t. m. Na dnevnem redu bodo zopel nekatere cerkveno-politične zakonske osnove. — Opozicijsalni madjarski časopisi prinašajo dopise raznih občin, katere protestujejo proti administrativnemu in finančnemu obremenjenju občin z vodstvom civilnih matie, ter zahtevajo, naj država sama plača one uradnike, kateri so imenovani v to svrhu. — Kardinal-primat Vaszary je razposlal pastirsko okrožnico glede cerkveno-političnih zakonov. Ista je tiskana v Ostrogonu v madjarskem, nemškem in slovaškem jeziku. Okrožnico so podpisali vsi nadškofoi in škofi rimokatoliške in grško-katoliške cerkve, vseh 23, izvemši jergarskega nadškofa Samasso, kateri je že izdal sileno okrožnico poprej. — V Pesti pričakujejo „krah“ ali popom precej po jubilarni razstavi l. 1896. Ta sum utemeljujejo s tem, da je bilo letos le v Budimpešti opomnjenih na plačilo zaostalih davkov nič manj nego 53.000 osov; pri 20.000 osov se je vršila dražba radi davkov, a 1500 osovam so vse prodali. Lep pogled v prihodnost!

Italija. — O priliki slavnosti 20 septembra odkrili so v Rimu spomenik Garibaldiju v navzočnosti 100.000 osov. Navzoča je bila tudi kraljevska dvojnica. Istega dne so odkrili spomenik na „Porta Pia“, dne 21. t. m. Gavouru. — V Rimu zborujejo italijanski zgodovinarji. — Kralj je pomislil vse obsojence, ki so sodovalel pri ustaji na Siciliji in Massi-Carrari, kateri niso bili obsojeni čez 10letno ječo. Onlin pa, ki so bili obsojeni na več kakor deset let, znižana je kazen za tretjino. Tako bodeta morala biti še v zaporu kot poslanca izvoljena socialista De Felice in Bosco. — Istodobno, ko so v Rimu slavili orglje, Sicilija je jokala. Minister Crispi, razkačen vsled izvolitve socialstov na Siciliji, je dal nalog generalnemu gubernu, da zapro vse ono osebe, katere so aglovali pri volitvah protí vladi. 13. t. m. zaprli so vsled tega več „odličnih“ osov, kakor kneza, barona (seveda italijanske, ki samo toliko veljajo kot goriski „markiji“), odvjetnika, tiskarje itd. Vse odhor socialistiške stranke je pod preiskavo. Ta postopek je razkačil tako tamosnje prebivalstvo, da je, zbrano v tolpe, napadlo stare „Garibaldičine“, ki so bili nameni k rimskim slavnostim, ter je pretoplo in proklanjalo. Redarstvo je imelo obilico posla, da obvaruje nekdanje vojake za „osvobojenje“ in združjenje Italije! — Zares lep pogled v prihodnost — „avite culture“.

Nemčija. — Socialistiška časopisa „Vorwärts“ v Berlinu se je prodalo mo dan navadno 45.000 izlistov, a ko so ga pričeli pleniti (konfiskovati), poskočilo je število na 51.000 in raste dnovno. — V Berlinu se zabavljajo z „nosom“ bolgarskega kneza Koburzana. Nekdo je spisal gladično igro „Bolgarja v Berlinu“. Pri tej igri sicer nima nič opraviti knezova oseba, vendar pa nos, kajti nos glavnega igralca je sličen — Koburzanovemu.

Francija. — Ruski general Dragomanov je bil navzoč pri orožnih vajah francoske vojske, kar je zelo ugajalo Francozom. Tudi jih veseli, da je stopil v zvezo s predsednikom Fauerom ruski minister zunanjih poslov knez Lobanov. — Belgijski kralj je bival na Francoskem, kjer ga je sprejelo prav srečno francosko prebivalstvo kljub temu, da so bili o njem raztrosili francoski časopisi razne laži, češ da je v zvezi z Nemčijo. — Francoski predsednik je odklikoval kneza Lobanova z redom častne legije, vsem ruskim častnikom, kateri so bili navzoč pri orožnih vajah, je podelil pa razna odklikovanja. — Ministerski svet bode buje razpravljajl uprašanje o udeležbi predsednika Faurea pri kronanju ruskega carja in carice.

Irsko. — V Dublinu (glavno mesto Irsko) pripravljajo se slavnostno proslaviti dne 6. oktobra obletnico smrti pok. vodje Irecv Parnella. Izdelujejo na tisoče crnih zastav za to priložnost. Mestni svet bode sodovalel v polnem številu pri ti žalostinki.

Kuba. Po doslih zasebnih poročilih je na Kubi vojska organizacija jako pomanjkljiva. Čete se brez pravega smotra gonijo tja in sem. Nobenega pravega vojnega načrta Španci nimajo, pa tudi ni nič preskrbljeno, da bi glavno poveljništvo izvedelo, kakšen je položaj na deželi. Maršal Campos prav nič ne ve, kje so njegovi vojaki. Večkrat skoro teden dni mine, da izve, če so jih Kubanci naklestili. Upravna oblastva vojaštvo prej ovirajo, nego pa podpirajo. Tako maršal Campos ne more niti porabiti svojih vojaških sposobnosti. Prebivalci so večinoma Špancem sovražni, ali pa vsaj jako nezaupni.

Razgled po slovanskem svetu.

Hrvaska. — Volitve v mestni zastop v Zagrebu so končane. Kakor se je pričakovalo, v prvem in drugem razredu izvoljeni so vladni kandidati, v tretjem pa oni stranke prava. Tako šteje vladna večina 36, a manjšina le 14 glasov. Začetno je bilo pri tej volitvi le to, da ni izvoljen v tretjem razredu nijeden kandidat „Obzorove“ ali neodvisne narodne stranke, kar pa seveda ne znači še, da nima stranka svojih privržencev v glavnem mestu. — Istotako so se izvršile občinske volitve po drugih mestih, n. pr. Varaždinu, Oseku; toliko v Varaždinu kolikor v Oseku so izvoljeni le vladni kandidati. — Madjarski upliv na Hrvaškem dnovno raste, z njim pa v posamičnih mestih tudi solé. V Brodu na Savi ne dovoljujejo niti predavanja kršćanskega nauka v hrvaškem jeziku v zasebni madjarski soli kljub temu, da je samo 6 učencev, ki niso hrvaških starišev. Ker Brod

spada pod cerkveno upravo dijačevske škole, dal je nalog škof Strossmayer, da se tem otrokom mora razlagati kršćanski nauk v hrvaškem jeziku. Ko je prišel v to odločeni duhovnik v šolo in pričel razlaganje hrvaški, je solski voditelj učence peljal iz razreda, a veroučitelj je ostal sam. Takšne in še mnoge druge reči se dogajajo na Hrvaškem, ki pripeljejo sedanja neodločnost in popustljivost hrvaške narodne stranke? — Njegovo Velikanstvo pride v Zagreb dne 14. oktobra ter odide 16. Tako določuje uradni program.

Dalmacija. — V 75. številki „Nar. Lista“ z dne 18. t. m. prihoduje g. dr. Ant. Trumbić, odvetnik v Splitu, odprto pismo svojim volilecem, v katerem naznanja, da polaga v njih roke čast poslanca. Kot uzrok navaja, da ne more sprejeti poslanstva v teh političnih okoliščinah, v katerih je bil izvoljen — to je, ne mara biti izvoljen s pomočjo glasov narodne stranke, ker je privrženec stranke prava. — Uradni časopis deželne vlade dalmatinske, „Smotra“, javlja, da je naložilo trgovinsko ministerstvo namestništvu, naj prevzame pregled ransiranja ozkotirne železnice Split-Aržano in postranske proge Kraj-Sinj. Ako se uresniči ta železnica, ustreže vlada zelo dalmatinskemu prebivalstvu, ki je doslej nezvezano le na promet po morju.

Češka. — Dne 17. t. m. obiskalo je narodopisno razstavo češko že 1 1/2 milijon oseb. Kot 1,500,000, obiskovalec je bila zopet ženska oseba. Za dne 28. t. m. (god sv. Vavilava) pripravljajo velike slavnosti. — Prakiški mestni zastop je zaključil prekrstiti v Smetanovo ulico dosedanj „Ostrovno ulico“ in sicer v spomin 300-kratne predstave Smetanove opere „Prodana nevesta“. Ta sklep pa je razveljavil vsemožni namestnik češki, grof Thun. Iz kakih uzrokov, tega se ne znamo.

Galicija. — V sredo so pričele deželnozborske volitve za Galicijo. Gališki deželni zbor šteje 151 članov (140 voljenih in 11 virilnih). V zadnjem zasedanju deželnega zbora je bilo 135 Poljakov in 16 Rusinov. V sredo so volili v kmečkih občinah 74 poslancev; mesta in trgovinske zbornice bodo volile 30. t. m. 23 poslancev, veleposestniki pa 44 poslancev dne 2. oktobra.

Bosna-Hercegovina. — To solsko leto odpru v Banjaluki prvi realni razred. — V mesecu oktobru se snide poverjenstvo, ki ima nalogo, urediti mejno mejno Bosno in Srbijo, kajti ta se ni dognana vsled tega, ker je obmejna reka Drina že večkrat premenila svojo korito, vsled česar so se spremenili tudi zemljišni odnosi. — Dne 15. avgusta so se vršili učiteljski izpiti na sarajevski učiteljski pripravnici. Od 23 kandidatov je položilo izpit 17. — Deželna vlada v Sarajevu je podelila stipendij za slikarsko akademijo v Monakovem jednemu učitelju, ki je pokazal lep dar za slikarstvo. — „Bošnjak“ se pritožuje na draginjo, ki je v Sarajevu, ter veli, da je vse tako drago, kot v kakem največjem evropskem mestu. V kavarnah so zvišali ceno kavi za 2 kr. pri čašici. Vse po velikomestu!

Črnogora. — „Glas Črnogorca“ javlja, da je umrl rasko-prizrenski mitropolit Melenliji. — Iz Splita brzojavljajo, da so tam zapri nekega Štefana Kovatevića, kateri je potoval z Reke v Kotor in pri katerem so baje našli neke spise, katere je hotel utihotapiti v Črnogoro.

Srbija. — Kralju Aleksandra pripravljajo v Belgradu sijajen sprejem. Povrne se koncem tega meseca. — Srbska liberalna stranka je imela svoj shod, pri katerem je govoril bivši regent Ivan Ristić. Njegovemu govoru pripisujejo veliko važnost. — Politični umori so na dnevnem redu, kajti vsak dan se zgodi, da ustreljo kakšnega človeka, kateri pripada jedni ali drugi politični stranki v Srbiji. — O kralju Milanu pripovedujejo časopisi, da nameruje iti na triletno potovanje in sicer iz uzroka, ker je prišel navkriž s svojim sinom Aleksandrom. Zgodilo se je to pa tako-le: Ko sta odpotovala iz Belgrada Aleksander z materjo proti Birrizu, je sel Aleksander obiskat očeta v Lucerno, ki je stanoval v hotelu z neko plesalko; mladi kralj je prišel v hotel popolnoma nepričakovano in našel očeta v oni družbi ter vsled tega pred njo posvaril očeta. To je očeta tako razkačilo, da je prejel za vraf svojega sinka in ga porinil skozi vrata. Vsled tega skandala je brzojavil mladi kralj ministerstvu v Belgrad, da oče ne sme prekoračiti srbske meje, zato naj mu odposljejo vse zaboje v Pariz, kar se je tudi zgodilo.

Bolgarija. — Iz Sofije brzojavljajo, da je znan avtentični tekst odgovora ruskega carja Nikolaja, kateri je dal bolgarski deputaciji na nje poklonstveni pozdrav. Car je baje rekel: „Moj ded je ustvaril Bolgarijo; moj oče se je boril za nje osvobojenje; jaz pojdem za tema zgledoma in poskrbim, da pomorem Bolgariji do mirnega razvoja in gotovega uspeha, a pri tem upam, da se ponovno kmalu prijateljski odnosi nasproti Bolgariji.“ — Neki Ivan Stražimir, potomec nidskega carja, ki živi v Rusiji, je baje predložil carju Nikolaju listine, v katerih dokazuje svojo nasledno pravico na bolgarski prestol. Vsled tega pišejo ruski časopisi, da si ni potrebno razbivati glav za novega bolgarskega kneza. Koburzan ima torej jednega tekmeča več!

Rusija. — Na kateri stopinji stoji ljudsko solstvo ob progi prihodnje sibirske železnice, kaže nastopno poročilo: V Sibiriji je 300 župnih sol, ustanovljenih na podlagi statuta 8. decembra l. 1828.; 21 ministerjalnih sol (uzornih), 420 sol ustanovljenih po ministrih državnih dober (domenov) in notranjih poslov; 200 kozaskih sol; več sol za rudarske otroke, vzdrževanih od rudarjev; 654 župnih sol in 800 osnovnih sol. Torej mej 6,721,353 prebivalci je 73,306 učencev; jedna sola pride na vsakih 2486 prebivalcev. V evropski Rusiji je razmerje takšno, da pride na jedno solo 1855 prebivalcev. Od l. 1884. do 1894. zvišalo se je število sol za 276 %, učencev pa v istem času na 239 %. Jedna sola v evropski Rusiji (to je pouče-

vanje) stane na leto 659 rubeljev ter pride na vsakega učenca 13 rubljev, mejtem pa pouk v župnih solah v Sibiriji stane le 117 rubljev na leto, ali jeden učenec 6 rubljev.

Književnost.

„Koledar za nadškoško gorisko“ za leto 1896. (Letnik II). Izda že 15. decembra 1895. naša listarna. Zraven raznega koledarskega gradiva bode obsegal zabavno-poučno berilo, zlasti zgodovinske razprave o naši deželi iz peresa prof. S. Rutarja, ter prinese raznovrstne oglase ali inserate, ki se smejo nadejati najboljših uspehov, kajti prihajali bodo tako pred oči najboljšim ljudskim vrstam. Važno pri koledarju je posebno to, da ga vsakdo drži vedno pri rokah in tako tudi vsak hip lahko poišče oglase o takem blagu, katero isti čas potrebuje. O vseh v tem letniku priobčenih oglaših prinese koledar vsebino ali kazalo na zadnji tekstni strani tako, da bode navedeno ime trgovca, s čim trguje, in kraj, oziroma stran, na kateri se nahaja oglas, s čemur se čitatelj opozori nanj. Koledar bode tiskan v 1200 izvodih in se ga razposlje po deželi na ogled, četudi si ga ne naroči. Tako se ga razširi mej svet ukljub morebitni gmotni škodi, a na korist mnogih in mnogih trgovcev, ki priobčejo oglas v tem koledarju. — Cena koledarja bo le 35 kr.

Oblika koledarju bode navadne osminke; tiskan bode ukusno. Posebno skrb se ulož v lepo izvršitev oglašov s strokovnega stališča. Radi vseh teh lastnosti vabimo naše trgovce, obrtnike itd. am naklonijo gmotno podporo s priobčenjem svojega oglasa v — svojo korist. Oglase računimo tako-le: cela stran (1/1) gld. 6, pol (1/2) gld. 3 1/2, tretjina (1/3) gld. 2 1/2, in četrt (1/4) pa 2 gld. Vsaki naročnik prosimo priložiti primerno svoto na račun, katero odštejemo pri končnem obračunu. Vsak oglašnik dobi koledar brezplačno. Čas za doposljanje oglasa je najkasneje do 1. novembra 1895.

„Književnost za mladino“ 9. snopič za mesec september, obsegajoč 6 1/2 pol, kateri prinese povest „Plemenita srca“, izide točno 30. t. m. Naročnikov je še vedno malo!

Foulard - Seldo 60 Kr.

bis fl. 3.35 p. M. japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Selde von 35 Kr. bis fl. 14.65 per Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz. Selden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.), ZÜRICH.

Elizir iz kine in železa Cristofoletti.

Ta železni elizir je edino zdravilno sredstvo te vrste, ki zopet podeli tek in okrepa želodec. Okusa je prav prijetnega; v njem sta kina in železo v stalni obliki. Množi krvna telesa in premaga anemijo. — Prodaja se po 60 kr. steklenica. — Neobhodno za šibke ljudi in tiste, ki so na polni ozdravljenja.

Ivan Cej

trgovec z ogljem
via del Corno št. 18 v Gorici
priporoča

svojo bogato zalogo sladkega oglja, katero prodaja po najnižji ceni in dostavlja na dom po naročilu. Ne boji se tekmovanja od nijedne strani.

Tovarna za izdelovanje žveplenk
išče spretnega
vodjo,

kateri je bil zmožen urediti tovarno upaljih gob (Zündschwamm = Esca). Poudrbe je posiljali tvriki: Haasenstein & Vogler (Otto Maass) Wien, l. pod sifro F. R. 4294.

Mlekarija M. Wasmeyr

v „Tivoliju“ (Baronovšče — Razas dolina) pri Gorici, priporoča
dnevoma sveže zdravilno in za dojenje prirejeno mleko.
Dobiva se v prodajalnel jestrvin pri Ivanu Janesch-u (prej F. Alpi & C.)
v Vrtni ulici (via Giardino).
Po zdravnikih priporočano

Jakob Štrukelj - Trst

via Caserma št. 16, obid piazza della Caserma. (nasproti veliki vojašnici), prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angleška
kolesa (bicykle).
Zastopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt in koles „Raleigh“ Nottingham Angleška.
Kolesa „Adler“ so svetovno znana in se rabijo v neuski vojski.
Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; — Posilja se na deželo in na vse kraje. — Prezame se vsakovrstna popraviljanja koles in sivalnih strojev.

Nad 50 let priznano za najboljšo umivalno milo.
APOLLO-MILO
Pravo samo z gorenjim štiskom. Pred ponarejenim se svari.

Raznovrstne prazne sode

prodaja
IV. Pečenko
trgovec z vinom
v vrtni ulici v Gorici.

Dve sobi s pohištvom
se oddasta
Na Travniku šte. 3, I.

Vinorejsko društvo v Štanjelu.

V znišlu § 32. društvenih pravil sklicuje se občni zbor društva na dan 11. oktobra 1895. ob 11. uri predpoldne v Štanjelu v društvenih prostorih, z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo ravnateljstva radi razdružbe;
2. Predlog o razdružbi.

Štanjel, 26. septembra 1895.

Društveno ravnateljstvo.

Štev. 393
ap.

Razglas.

Dne 15. oktobra 1895. od 10. do 12. ure dopoldne se bo vršila pri podpisnem ravnateljstvu prostovoljna dražba sledečih v Gorici ležečih nepremaklinj:

Vložek 672 zemlj. knjige občine Goriške.

1. telo stavbena parcela 684 in 685 hiša in dvorišče zaznamovana s šte. 12 in 14 (Castello I); grunt. parcela 271/1, 272/2 in 273 vrt;
2. telo stavbena parcela 671 hiša št. 28 (Castello I) in gruntovne parcele 265/2 in 168 vrt;
3. telo gruntovna parcela 238 vrt;
4. telo stavb. parcele 638 in 639 hiša z dvoriščem št. 8 in 10 (Castello II).
5. telo grunt. parcela 246 vrt;
6. telo stavbena parcela 647 hiša z dvoriščem št. 18 (Castello II.), gruntovna parcela 248 vrt.

Kliena cena znaša za nepremakljine pod A. v skupnem znesku gld. 4350.— za tiste pod B. pa gld. 650.—; pod te cene se ne prodajo in vsi drugi pogoj se lahko pregledajo pri podpisnem ravnateljstvu.

V Gorici, dne 28. avgusta 1895.

Ravnateljstvo zastavnice in z njo združene hranilnice.

Gostilna Antona Vodopivca

v Trstu
ulica Solitario št. 12
priporoča se
rojakom iz Goriške in drugim Slovincem v Trstu, kajti v istej se točijo le pristna vipavska črna in bela vina iz pravaške občine in s Krasa. Priporoča se posebno Slovincem, ki pridejo po opravih v Trst.

Kuhinja prav dobra in po ceni.
Ne lovite podgane in miši,

z gotovo delujočim pl. Kobbé-ovim HELEOLIN- sredstvom, ki ni škodljivo ljudem ne domači živali. V obliki št. 30 in 50 kr. prodaja v Ajdovščini: Lekarna Schapla. — Glavna zaloga J. Grollch v Brnu (Italija). [1-5]

Most
Za izdelek
močne in zdrave
domače pijače
potrebne snovi pošilja brez sladkorja za dva goldinarja, kar povsem zadostja za 150 litrov.
Lekarna Hartmann
Steckborn Kostanz
(Švicar) (Baden)
Izrečno svarino pred ponarejnimi izdelki.
Spričala gratis in franko na razpolago. Prodaja povsod dovoljena. — Velezaloge za Avstrijo: lekarnar C. Brady Kromeriz (Moravsko).

zdravst. preskušen
(Spričevalo: Dunaj 3. jul. 1887.)
SARG-ov
veliko **MILIJONOV** krat
preskušeno in uspeh dokazano, zdravniško priporočeno in ceno
zobno čistilo in ohranilo.
Dobiva se povsod

Vse stroje za kmetijstvo
vinske stiskalnice vseh vrst, Peronosporne škropilnice slične Vermorelu, čistilnice za žito, trijeri, stroji za robkanje koruzo, mlatičnice, stiskalnice za snob, orodja za kletarstvo, vinske cavi, vinske sesalke, orala in vse stroje za obdelovanje zemlje, mlinci za žito, prodaja pa zeló nižanih cenah pod zagotovilom in na poskus
Ign. Heller, Dunaj
II 2, Praterstrasse Nr. 49.
Obsirne kataloge gratis in franko. Razprodajalec se iščejo.
Posebitno svainmo pred ponarejalci.

Prazne posode

prodajata
A. D. brata Bolaffio
V GORICI.

Anton Potatzky
v Raštelju št. 7 v Gorici
prodajalnica drobnega in nürnbergškega blaga
na drobno in na debelo.

Jedino
in najcenejše kupovališče.
Posebna zaloga
za kupovalce in razprodajalec na deželi, za krošnjarje in curjarje.
Največja zaloga
čevljarskih, krojaških, pisarskih, popotvalnih in kadilnih potrebščin.
Zimska obuvala.
Vozički in stoli na kolesih za otroke.
Strune za godala.
Poslušnost: Semena za zelenjavo in trave.
Prosim dobro paziti na naslov:
Na sredi Raštelja št. 7.

Roman
BELE NOČI
stane 25 kr.
FUNTOVE
IZBRANE PESMI
stanejo 50 kr.
KLOBUČEV
materin blagoslov
stane 18 kr., po pošti 20 kr.

Vsaka tretja srečka dobitek!
Podaj sreči roko!
Ugodne prilike, da se zadene srečke, kakor jo ponuja
Vsaka tretja srečka dobitek!

ogerska razredna loterija
še ni bilo, kajti izmej 100000 srečk
imelo jih bode 31.499 denarne dobitke.
Z bajno visokimi dobitki opremljena je ogerska razredna loterija, kajti najvišji dobitek znaša v najugodnejšem slučaju

JEDEN MILIJON KRON.

Izvirne srečke
za I. razred
1 cela 1 desetina 1 dvajsetina
40 kron 4 krone 2 krone
Izvirne srečke
veljavne za oba razreda
1 cela 1 desetina 1 dvajsetina
80 kron 8 kron 4 krone
Pri srečkah, veljavnih za obadva razreda, za katero je bil v prvem razredu izžrebana dobitke, se zajedno z dobitkom povrne tudi v naprej uplačana vloga za II. razred.
Naročajo naj se srečke, ako le možno po pošti nakaznici. Prosi se za prav natančen naslov.

Ogerska razredna loterija ima sledeče denarne dobitke:
jedna premija v znesku 600000 kron
1 dob. à 400000 K
1 „ à 200000 „
1 „ à 100000 „
1 „ à 80000 „
1 „ à 60000 „
1 „ à 50000 „
1 „ à 40000 „
1 „ à 30000 „
1 „ à 20000 „
1 „ à 15000 „
5 dob. à 10000 K
12 „ à 8000 „
27 „ à 6000 „
8 „ à 4000 „
110 „ à 2000 „
213 „ à 1000 „
100 „ à 400 „
2010 „ à 200 „
20000 „ à 100 „
9000 „ à 80 „

Zrebanja nadzoruje državna oblast ter se se vsi sta v prisotnosti javnega kraljevega notarja.
Zrebanje I. razreda:
od 16. do 19. oktobra 1895.
Zrebanje II. razreda:
od 6. do 12. decembra 1895.
Dobitki izplačajo se v gotovini, ne da bi se kaka svota odtegnila.

skupaj 31.499 dobitkov v skupnem znesku 5 milijonov 600000 kron.
Karlo-u Heintze-ju glavnemu nabiralcu
Naslov za brzojavke: LOTTOHEINTZE BUDIMPEŠTA
Naročniki blagovolijo naj priložiti za poštnino 10 heličev, za priporočena pisma 20 heličev, za vsak izkaz izžrebanih srečk posebej 20 heličev.

Vsaka tretja srečka dobitek!